

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

Magisterské kombinované štúdium
2010 – 2012

DIPLOMOVÁ PRÁCA

Michaela Čerevková

Zážitkový cestovný ruch a jeho aplikácia v praxi

Praha 2012

Vedúci diplomovej práce:
Prof. JUDr. Ľudmila Novacká, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKÝ UNIVERSITY PRAGUE
Master Combined (Part time) Studies
2010 - 2012

DIPLOMA THESIS

Michaela Čerevková

Adventure tourism and its practical application

Prague 2012

The Master Thesis Work Supervisor:
Prof. JUDr. Ludmila Novacká, Ph.D.

Prehlásenie

Prehlasujem, že predložená diplomová práca je mojím pôvodným autorským dielom, ktoré som vypracovala samostatne. Literatúru a ďalšie zdroje, z ktorých som pri spracovaní čerpala v práci citujem a sú uvedené v zozname použitej literatúry.

Súhlasím s prezentačným sprístupnením mojej práce v univerzitetnej knižnici.

V Prahe, dňa.....

Michaela Čerevková

.....

Pod'akovanie

Moje pod'akovanie za odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní diplomovej práce patrí Prof. JUDr. Ľudmile Novackej, Ph.D. Chcela by som poďakovať aj všetkým, ktorí mi venovali svoj čas alebo mi akokoľvek inak pomohli pri vypracovaní diplomovej práce.

Anotácia

Diplomová práca sa zaoberá zážitkovým cestovným ruchom a návrhmi jednotlivých zážitkových aktivít. Cieľom práce je navrhnúť produkt zážitkového cestovného ruchu pod názvom „Po ceste k zážitkom“, ktorý by mohol viesť k zvýšeniu atraktívnosti a zároveň zvýšeniu návštevnosti regiónu. Čiastkovým cieľom práce je zistiť, ktoré zážitkové aktivity patria medzi najvyhľadávanejšie, zistiť spokojnosť a očakávané zmeny pre rozvoj zážitkového cestovného ruchu. Prvá časť práce sa zaoberá teoretickými pojmami v súvislosti s cestovným ruchom, zážitkovým cestovným ruchom a analýzou prostredia regiónu. V nasledujúcej časti práce bol región podrobený analýze z hľadiska ponuky a dopytu. Podkladom pre analýzu dopytu bol dotazníkový prieskum na základe ktorého boli získané postoje, záujmy a očakávania návštevníkov v oblasti zážitkového cestovného ruchu. V závere práce je na základe ponuky a dopytu v regióne zostavená zážitková cesta s podrobným popisom jednotlivých zážitkových aktivít, ktoré sú súčasťou zážitkovej cesty. Jednotlivé produkty by mali poskytnúť návštevníkom najintenzívnejší zážitok, prostredníctvom ktorého sa bližšie zoznámia s regiónom a jeho atraktivitami a strávia v regióne čo najviac času, to znamená pre región ekonomický prínos.

Kľúčové pojmy

Balíky služieb, cestovný ruch, marketing, marketingový mix, produkt cestovného ruchu, zážitkové aktivity, zážitkový cestovný ruch.

Annotation

The subject of my dissertation is adventure tourism and the suggestions of adventures which can be applied in a practical context. The aim of the dissertation is to intend a product “Exploring adventures” to make the region more attractive and increase the interest of public. The popularity of some adventures, the satisfaction with those services and a survey are also included. The first part of my dissertation analyses theoretical concepts in relation with tourism and adventure tourism, and the environment of the discussed region. Region was examined from the side of supply and demand in the next part. The key for the analysis was a survey which reflected opinions and expectations of the general public in the field of adventure tourism. The end of the dissertation describes an adventure activity, the mentioned product itself - a road line for tourists with various exciting adventures. Products should provide as intensive experience as possible which could participate in the development of the region and its attractiveness and financial growth.

Key words

Adventures, adventure tourism, marketing, marketing mix, service pack, tourism, tourism product.

OBSAH

ÚVOD.....	9	
TEORETICKÁ ČASŤ		
1. TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ ZÁŽITKOVÉHO CESTOVNÉHO		
RUCHU.....	11	
1.1 Objasnenie pojmu zážitkový cestovný ruch.....	11	
1.2 Zážitkový cestovný ruch ako produkt.....	16	
1.2.1 Úrovne prežívania zážitku	18	
2. CHARAKTERISTIKA DESTINÁCIE PRE PONUKU ZÁŽITKOVÉHO		
CESTOVNÉHO RUCHU.....	21	
2.1 Stručná charakteristika územia Horného Gemera	22	
2.1.1 Demografické prostredie.....	22	
2.1.2 Hospodárstvo	23	
2.1.3 Doprava-dostupnosť	23	
2.1.4 Prírodné prostredie.....	24	
2.1.5 Kultúrne prostredie	25	
2.2 Súčasná ponuka služieb v regióne Horného Gemera.....	25	
2.2.1 Ubytovacie zariadenia.....	25	
2.2.2 Reštaurácie a stravovacie zariadenia	26	
2.2.3 Turistické informačné centrum	26	
2.3 Súčasná ponuka zážitkových podujatí a aktivít v regióne Horného Gemera ...	26	
2.4 Konkurencia v oblasti zážitkových produktov v okolitých regiónoch	29	
2.5 Analýza dopytu v Rožňavskom okrese - sekundárne informácie.....	30	
2.6 SWOT analýza regiónu Horného Gemera	32	
PRAKTICKÁ ČASŤ		
3. POPIS PRIESKUMU		34
3.1 Cieľ práce.....	34	
3.1.1 Čiastkové ciele.....	34	
3.2 Hypotézy práce	34	
3.3 Metodika práce	35	
3.3.1 Metódy zberu dát	35	
3.3.2 Charakteristika prieskumnej vzorky	35	

3.4	Interpretácia údajov	37
3.5	Zhrnutie prieskumu.....	46
3.5.1	Vyhodnotenie stanovených hypotéz	47
4.	NÁVRH ZÁŽITKOVÝCH PRODUKTOV	48
4.1	Východiská pre tvorbu zážitkových produktov	48
4.1.1	Popis navrhovanej cesty pod názvom "Po ceste k zážitkom".....	51
4.1.2	Cieľové skupiny.....	52
4.2	Fázy projektu	53
4.3	Finančný plán.....	54
4.3.1	Možné riziká	58
4.3.2	Predpokladané prínosy produktu	59
4.4	Podrobný popis navrhovaných zážitkových produktov.....	59
4.4.1	Návrh zážitkových produktov	59
4.4.1.1	Prehliadková trasa parku pri kaštieli Betliar.....	60
4.4.1.2	Areál remesiel pri kaštieli Betliar	62
4.4.1.3	Historická lukostreľba v areáli hradu Krásna Hôrka	65
4.4.1.4	Pol'ovačka v areáli hradu Krásna Hôrka	65
4.4.1.5	Zážitková aktivita spojená s adrenalínom.....	66
4.4.2	Návrh ceny produktov	68
4.4.3	Návrh distribúcie	69
4.4.4	Návrh propagácie	70
4.4.5	Návrh ľudských zdrojov	71
4.4.6	Návrh zážitkového balíka	72
	ZÁVER	73
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	75
	ZOZNAM OBRÁZKOV, TABULIEK A GRAFOV.....	78
	ZOZNAM PRÍLOH.....	79

ÚVOD

Cestovný ruch patrí v posledných rokoch medzi najdynamickejšie sa rozvíjajúce ekonomické odvetvia a s ním spojená aj rekreácia, ktorej sa ľudia venujú čoraz viac predovšetkým pre regeneráciu psychických a fyzických síl alebo taktiež pre potrebu získania príjemných zážitkov z poznania. Dnešný trend sa vyznačuje odklonom od pasívneho trávenia voľného času a narastá záujem o aktívne a atraktívne formy trávenia voľného času. K takému novému trendu cestovného ruchu patrí aj zážitkový cestovný ruch prostredníctvom, ktorého má turista možnosť aktívne získať nové poznatky pri návšteve rôznych typov atraktivít. Turisti sa majú možnosť zapojiť do rôznych organizovaných akcií čo im umožňuje ľahší a zábavnejší spôsob pre zoznámenie sa s danou atraktivitou. Turista má príležitosť zažiť na vlastnej koži niečo nové čo je pre danú oblasť prirodzené napríklad história, kultúra, miestne tradície či príroda a s ňou spojený adrenalin. To všetko môže ponúknuť zážitkový cestovný ruch. Aj napriek ponuke množstva kultúrno-historického a prírodného bohatstva v regióne Horného Gemera je potrebné zaujať a prilákať ešte väčšie množstvo turistov aj prostredníctvom aplikácie zážitkového cestovného ruchu do tohoto regiónu. Následkom toho by bolo budovanie nového imidžu regiónu, vytvorenie lepšej konkurencieschopnosti v oblasti cestovného ruchu, ktorá je veľká a má stále stúpajúcu tendenciu. Cieľom práce je na základe analýzy predpokladov pre uplatnenie zážitkového cestovného ruchu v regióne Horného Gemera navrhnúť variantné riešenie uvedenia produktu pod názvom „Po ceste k zážitkom“, ktoré by následne mohlo viesť k zvýšeniu atraktívnosti a zvýšeniu návštevnosti riešeného územia. Cieľom je tak navrhnúť jednotlivé zážitkové aktivity, ktoré by turistom poskytovali nezabudnuteľné zážitky spojené s regiónom. Zámerom práce je zistiť prostredníctvom dotazníka, ktoré zážitkové aktivity patria medzi najvyhľadávanejšie. Prostredníctvom prieskumu je našou ambíciou zistiť spokojnosť respondentov so súčasnou ponukou zážitkového cestovného ruchu a zaujíma nás aké zmeny by potenciálni návštevníci v rámci tejto formy cestovného ruchu prijali, respektive či sú pre nich doterajšie možnosti trávenia voľného času v rámci cestovného ruchu postačujúce. V našom záujme je zamerať sa aj na faktory, ktoré potenciálni návštevníci pokladajú za nedostatočné a aj na základe ich názorov navrhnúť možnosti

zlepšenia pre zvýšenie návštevnosti a následného predĺženia pobytu v tomto regióne. Výsledky tak môžu poskytnúť prehľad o možnostiach rozvoja zážitkového cestovného ruchu v regióne. Na základe výsledkov práce bude možné následne zostaviť ponuku návrhov zážitkových aktivít v jednotlivých formách a ponúknuť jednotlivé návrhy, ktoré by v budúcnosti mohli byť realizovateľné. Čo by znamenalo pozitívny prínos pre región, pretože zážitkový cestovný ruch má významné ekonomické výhody a to nielen pre subjekty, ktoré ho prevádzkujú ale i pre celý región. Prevádzkovatelia nezískavajú len finančné prostriedky z vybraného vstupného ale aj zlepšujú imidž regiónu. Veľkým prínosom je, že turisti sa v regióne zdržia dlhšiu dobu, čo je hlavne následkom atraktívnej ponuky regiónu, ktorá turistom ponúka prostredníctvom zábavnej formy nové zážitky. Práca je rozdelená do troch častí. Prvá časť sa zaoberá vymedzením pojmov skúmanej problematiky. Ďalej vymedzuje, stručne charakterizuje a analyzuje riešené územie a ponuku aktuálnych produktov a služieb. Nasledujúca časť práce sa zaoberá analytickou časťou práce, kde analyzujeme záujmy a postoje potenciálnych návštevníkov regiónu v rámci rozvoja zážitkového cestovného ruchu. Nachádzajú sa tu zhrnuté zistenia z primárneho a sekundárneho prieskumu. V práci sú vytvorené jednotlivé návrhy pre rozvoj zážitkového cestovného ruchu s ponukou konkrétnych zážitkových aktivít pre ktoré v regióne existujú predpoklady.

1. TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ ZÁŽITKOVÉHO CESTOVNÉHO RUCHU

1.1 Objasnenie pojmu zážitkový cestovný ruch

Cestovný ruch sa stal neodmysliteľnou súčasťou dnešnej modernej spoločnosti, ktorá sa vyznačuje rýchlym životným tempom. Každoročne cestovný ruch dáva do pohybu obrovské množstvo ľudí, ktorí hľadajú možnosti ako si udržať psychofyzickú kondíciu, ktorá je zapríčinená fyzickou a psychickou vyčerpanosťou človeka. Ľudia vo svojom voľnom čase opúšťajú dočasne miesta svojho stáleho bydliska za účelom rekreácie, poznávania, styku s ľuďmi, prírodou, kultúrou a z celej rady mnohých ďalších dôvodov.¹

Definícia turizmu sa vyvíjala niekoľko rokov. UNWTO v roku 1991 v Ottave prijala definíciu, ktorá sa používa v súčasnej dobe. Turizmus definuje ako „*súhrn činností osôb, ktoré cestujú a prebývajú s cieľom odpočinku, služobných a iných záležitostí, nie dlhšie ako 1 rok bez prerušenia, mimo svojho každodenného prostredia, s vylúčením výjazdov, v ktorých je hlavným cieľom zárobková činnosť v navštívenom mieste.*“²

Ľudia v dnešnej spoločnosti vyhľadávajú rôzne možnosti pre regeneráciu svojich síl, na ktoré využívajú svoj voľný čas. Podľa autorov Ďuričeka a Galla je voľný čas, „*čas, ktorý ostáva po pracovných, rodinných a spoločenských povinnostiach, a ktorý je využívaný na odpočinok, zotavenie, zábavu alebo rozvoj vlastnej osobnosti.*“³

Medzi základné formy cestovného ruchu, ktoré ľudia využívajú vo svojom voľnom čase patria: rekreačný, kultúrno-poznávací, kúpeľno-liečebný a zdravotný, športovo-turistický, poľovnícky a lovecký, vidiecky, incentívny, zážitkový, nákupný, trvaloudržateľný, virtuálny a vesmírny. V reálnej praxi dochádza ku rôznym kombináciám týchto jednotlivých foriem cestovného ruchu.⁴

---

¹ INDROVÁ, J. et al *Cestovní ruch základy*. 2007.

² ČERTÍK, M *Cestovní ruch: vývoj organizace a řízení*. 2001. s. 15.

³ ĎURIČEK, M. et al *Trendy pohybovej rekreácie a súčasný životný štýl*. 2007. s. 8.

⁴ NOVÁČKÁ, E. et al *Sprievodca a delegát v cestovnom ruchu*. 2007.

Jedným z foriem, ktorý je zameraný na podporu zážitkov návštevníkov, ich evokovaniu, inscenácii a technickej realizácii, ktorý sa tiež čiastočne prelína s adrenalínovým cestovným ruchom je prežitkový/zážitkový cestovný ruch patrí medzi novo vnímané formy cestovného ruchu.⁵

Každý návštevník je individuálny a má iné očakávania a potreby. Cohen (1979) rozdelil turistov podľa typu zážitkov, ktoré vyhľadávajú, nasledovne:

- Rekreačný turista, ktorému ide skôr o fyzickú rekreáciu ako o kultúrnu alebo spoločenskú náplň,
- Diverziálny turista hľadajúci rozmanitosť, ktorý sa snaží zabudnúť na starosti každodenného života,
- Zážitkový turista, vyhľadávajúci autentické zážitky,
- Experimentálny turista, ktorý vyhľadáva užší kontakt s miestnou kultúrou,
- Existenciálny turista, ktorého hlavným úmyslom je sa plne ponoriť do cudzích kultúr a ich životných štýlov.⁶

Uvádza sa, že medzi hlavné príčiny dovolení a rôznych pobytov je práve vyhľadávanie rozličných druhov zážitkov. Nová doba prináša aj nové zážitky. Zdrojom zážitkov môžu byť úplne bežné veci, taktiež návrat k svojim koreňom, remeslám, tradíciám, rôzne udalosti, služby s ktorými prichádza návštevník do priameho kontaktu pod podmienkou, že ich návštevník vníma ako nové. Ďuriček to charakterizuje ako „*subjektívne nóvum*.“⁷

Orieška rozdeľuje zážitok na prieskumný, somatický a fyziologický, sociálny a dodatočný. Zážitky sú podľa autora neustále spojené s emocionálnou angažovanosťou jedinca sú neopakovateľné a pominuteľné. Každý človek očakáva, že jeho účasť na cestovnom ruchu bude akokoľvek spojená s určitým druhom zážitku. Ľudia očakávajú, že počas svojho pobytu zažijú niečo výnimočné, neopakovateľné a vzrušujúce zároveň. Zážitok je tak akýmsi predpokladom spokojnosti účastníkov v cestovnom ruchu. Ak títo ľudia sú motivovaní vyhľadávaním zážitkov odlišných od každodenného života, môžeme hovoriť, že ide o účastníkov zážitkového cestovného ruchu.⁸

---

⁵ ZELENKA, J. *Marketing cestovného ruchu*. 2010.

⁶ HORNER, S. et al *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*....2003.

⁷ ĎURIČEK, M. *Vademecum turizmu a rekreácie*. 2007. s.180.

⁸ ORIEŠKA, J. *Služby v cestovnom ruchu*. 2010.

„Nijaký iný produkt alebo služba nie je v takom tesnom vzťahu so zážitkami ako je to práve v turizme.“⁹

V súčasnosti sú turisti čoraz viac scestovanejší, skúsenejší a tým pádom aj čo raz viac náročnejší. Motívom je pre nich vyhľadávanie vzrušujúcich zážitkov, ktoré v nich zanechajú pocit, že prežili niečo výnimočné. Zážitok je pre nich často na prvom mieste.

Okrem pozitívnych zážitkov ako je napr. animácia na hradoch a zámkoch spojená s insenáciami dobových hier, rytierskych súbojov, sprevádzanie v dobových kostýmoch, návrat k tradičným remeslám, kurz potápania, gurmánsky zážitok, adrenalín a pod. patria aj negatívne zážitky, ktoré sú pre niekoho tiež zaujímavé a výnimočné ako napríklad gemblerstvo, sex a pod.¹⁰

Zážitok je typický svojou „silnou emociálnou angažovanosťou človeka, príjemnými pocitmi, jedinečnosťou, neopakovateľnosťou, nemožnosťou zámény inou prežívanou situáciou, prechodnosťou, dočasnosťou podmienok v ktorých vznikol, neprenositelnosťou na iných ľuď, osobným prežívaním.“¹¹

Novacká uvádza, že „zážitkový cestovný ruch vyhľadáva klientela, ktorá túži po vzrušení a zvýšení adrenalínu v krvi.“¹²

Zelenka a Pásková tvrdia, že o zážitkovom cestovnom ruchu môžeme hovoriť ak účastníci sú motivovaní vyhľadávaním zážitkov odlišných od všedného života. Môžeme ho tak rozdeliť na vyhľadávanie a prežívanie sociálnych kontaktov a kontaktov s prírodou a taktiež kultúrnym prostredím destinácie alebo vyhľadávaním zážitkov v rámci atrakcií.¹³

Zážitkový cestovný ruch možno charakterizovať ako jednoznačne osobný, subjektívny zážitok. Nakoľko je nereálne si myslieť, že vytvorený produkt vyvolá na 100% požadovaný zážitok u každého návštevníka. Je však možné vytvoriť základné predbežné podmienky pre jeho nasledovný rozvoj.

O zážitkovom cestovnom ruchu sa hovorí, aj ako o novej atraktívnej forme šetrnej turistiky, ktorá umožňuje návštevníkom prostredníctvom zábavnej formy sa zoznamovať s historickým a kultúrnym dedičstvom daného miesta. Zároveň rezidentom

---

⁹ ĎURIČEK, M. *Vademecum turizmu a rekreácie*. 2007. s. 180.

¹⁰ STRÍBRNÁ, M. *Podmienky rozvoje cestovného ruchu v chránených krajinných oblastiach a národných parcích*. Praha. 2008. [online]. [cit. 2011-11-17]. Dostupné na WWW: <<http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=1c6347a4-ad8b-466b-932c-5b53469f0add>> .

¹¹ ĎURIČEK, M. *Vademecum turizmu a rekreácie*. 2007.

¹² NOVACKÁ, I. et al *Sprievodca a delegát v cestovnom ruchu*. 2007. s. 115.

¹³ Zelenka, J. et al *Cestovní ruch: výkladový slovník*. 2002.

umožňuje zvýšenie životnej úrovne pri zachovaní ich zvykov a spôsobu ich tradičného života.¹⁴

Táto forma cestovného ruchu vznikla pôvodne ako marketingový nástroj pre zvýšenie záujmu prezentovaného produktu napr. miestnej značky škótskej whisky. Návštevníci tak majú príležitosť namiesto pasívneho prezerania, možnosť sa aktívne zapojiť do činnosti, spracovania a výroby produktov.¹⁵

Ponuka nových zážitkov vedie niektoré organizácie k ponuke takých produktov ako napr. pilotovanie bojových stíhačiek alebo zážitok z beztiažového stavu vo výcvikových zariadeniach ruského vesmírneho programu.¹⁶

Zážitkový cestovný ruch patrí k unikátnemu odvetviu cestovného ruchu, prostredníctvom ktorého môže i menej atraktívna oblasť ponúknuť zážitok, spomienku, zaujímavé ponaučenie, zo zdánlivo nezaujímavých činností a tradícií. Zážitkový cestovný ruch je tiež možné aplikovať na propagáciu kultúrneho a historického dedičstva. Táto forma cestovného ruchu, tak spĺňa princípy šetrnej turistiky a zásadným spôsobom nemení spôsob života miestnych obyvateľov.¹⁷

Niektorých návštevníkov motivuje to, že sa snažia vyzerat' módne alebo ich jednoducho nudí doterajšia ponuka produktov a služieb cestovného ruchu. Sú tak ochotní platiť vysoké sumy za nové zážitky, ktoré privádzajú niektoré organizácie k ponuke produktov, pre nasledovné uspokojenie týchto potrieb.¹⁸

Podľa Zelenku a Páskovej môžeme medzi formy zážitkového cestovného ruchu zaradiť:

- gurmánsky cestovný ruch
- adrenalínový cestovný ruch
- sexuálny cestovný ruch
- gamblerský cestovný ruch
- meditačný cestovný ruch

---

¹⁴ Kolektív autorov Hospodárska komora hlavného mesta Praha. *Destinační management a vytváření produktu v cestovním ruchu Zážitkový cestovní ruch*. Praha. 2008. [online]. [cit. 2011-11-25]. Dostupné na WWW: <<http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=619753e6-d7bc-494c-bb33-2df23489b5de>>.

¹⁵ Zážitková turistika. SPOLOK PŘÁTEL TRADIC. Spolok přátel tradic [online]. [cit. 2011-12-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.ahscb.net/>>.

¹⁶ HORNER, S. et al *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času...* 2003.

¹⁷ *Zážitková turistika a rozvoj průmyslu cestovního ruchu v obcích s využitím místního kulturního a historického dědictví*. [online]. [cit. 2011-12-05]. Dostupné na WWW: <http://www.oulaziste.cz/centrum/soubory/soubory/NC_principy_04-01.pdf>.

¹⁸ HORNER, S. et al *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času...* 2003.

- športový cestovný ruch
- drogový cestovný ruch
- virtuálny cestovný ruch
- kozmický cestovný ruch

Zážitkový cestovný ruch je úzko spätý s kultúrnym cestovným ruchom, ktorý predstavuje cestovanie za zážitkami a za aktivitami na miesta, ktoré autenticky predstavujú príbehy ľudí z minulosti i zo súčasnosti.¹⁹

Odborná literatúra rozdelila podľa Kesnera jednotlivé varianty definícií kultúrneho cestovného ruchu do širších kategórií.

motivačná definícia- odborná verejnosť, je presvedčená, že turisti, ktorí cestujú za kultúrou sú motivovaní inými dôvodmi ako ostatní turisti,

prežitková definícia- zážitkovou aktivitou je tiež kultúrny cestovný ruch, ktorý umožňuje zážitok z kontaktu s tradíciami a špeciálneho charakteru miesta, vďaka kultúrnemu zážitku sa turisti viacej vzdelávajú a zabávajú, majú tak možnosť naučiť sa niečo o význame miesta a jeho spojenia s miestnou komunitou, tradíciami, s kultúrnou a prírodnou krajinou.²⁰

Črty atraktivít, ktoré vyvolávajú jednotlivé zážitky v turizme a rekreácii:

- komfortné podmienky,
- krásno-vecí, prostredia, podujatí,
- napätie, tajomnosť,
- neočakávanosť,
- neopakovateľnosť, výnimočnosť,
- rizikovosť, nedostupnosť.²¹

S dnešnou obvyčajnou návštevou múzea a prehliadkou exponátov sa uspokojí len málo zákazníkov. Pretože hľadajú celkový zážitok. Pre múzeum to znamená poskytovať

¹⁹ ZELENKA,J.et al *Cestovní ruch:výkladový slovní*.2002.

²⁰ KESNER.L.et al *Marketing a management múzeí a památek...*2005.

²¹ ĎURIČEK,M. *Vademecum turizmu a rekreácie*.2007.s.181.

radu určitých služieb, ktoré môžu predstavovať problém, ale na druhej strane môžu ponúkať nové lukratívne zdroje príjmov.²²

Podľa Borovského je dnešným trendom smerovanie od produktu a servisu k zážitkom. Ako charakteristická črta sa uvádza rastúca nezhoda medzi poskytovanými produktmi a službami a očakávaniami jeho účastníkov. Produkty ponúkajúce v destináciách nespočívajú už len o fyzickej podstate, ale o tom ako pôsobia na plnenie očakávaní a ponechávajú v nich zážitky. Je preto potrebné aby dané produkty pôsobili na všetky zmysly človeka.²³

1.2 Zážitkový cestovný ruch ako produkt

Produkt v cestovnom ruchu má obmedzenú životnosť, čo má za následok nevyhnutné prispôsobovanie sa meniacim potrebám zákazníkov s ohľadom na štádium životného cyklu produktu.²⁴

Kotler definuje trojúrovňový model, kde sa snaží vysvetliť, že zákazník nenakupuje len produkt, ale aj úžitkové hodnoty, ktorými sú značka, popredajný servis. Jadro produktu predstavuje to čo zákazník nakupuje. Skladá sa z hlavnej úžitkovej hodnoty, ktorá bude produktom uspokojená. Môžeme hovoriť o reálnom produkte, ktorý zahŕňa prevedenie, značku kvalitu a o rozšírenom produkte, ktorý predstavuje celkový balík, pre vyriešenie všetkých zákazníkových problémov.²⁵

Produkt cestovného ruchu na trhu musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- byť atraktívny,
- byť prístupný,
- poskytovať možnosti na uspokojovanie potrieb a požiadaviek účastníkov cestovného ruchu,
- disponovať určitým pozitívnym image,
- byť ocenený cenou, ktorú je účastník cestovného ruchu ochotný zaplatiť.²⁶

---

²² HORNER,S.et al *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času...*2003.

²³ BOROVSKEÝ,J.et al *Cestovní ruch trendy a perspektivy.* 2008.

²⁴ NOVACKÁ,E. *Marketingový manažment podnikov cestovného ruchu.*2001.

²⁵ Kotler In: HORNER,S.et al *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času...*2003.

²⁶ NOVACKÁ,E. *Marketingový manažment podnikov cestovného ruchu.*2001.

V súčasnosti neexistuje jednoznačná definícia produktu zážitkového cestovného ruchu, ale môžeme ho chápať ako tematicky zameraný balíček služieb. Cieľom takýchto produktov je využitie produktov aj v mimosezónnom období a predĺženie dĺžky pobytu návštevníkov.²⁷

Ďuriček uvádza nasledovné zvláštnosti produktov, ktoré sú kreované pre zážitok:

Produkty sú založené na zohľadnení črt turistických atraktivít ako sú komfort, krásno, napätie, neočakávanosť, výnimočnosť či rizikovosť. Vychádzajú tak z idey zahrnúť hosťa, čo najvhodnejšími komfortnými podmienkami, rôznymi atraktivitami, možnosťami, príležitosťami, žičlivým prostredím zo strany zamestnancov, či poskytovateľov služieb. Takýto produkt má pre klienta veľkú mimoekonomickú hodnotu, tzn. pre neho nadhodnotový psycho/sociálny charakter. Naopak neuspokojenie neho potrieb u neho vzbudzuje silné emocionálne reakcie. Má vplyv na jeho osobnú prestíž a rast sebavedomia, pretože niečo nové skúsil a zažil. Produkt je veľmi citlivý na módne vplyvy a je taktiež nadštandardne zložitý voči zlyhaniu. Tento druh produktu musí osloviť emócie aj rozum, čo má za následok vyvolanie kumulovaného efektu-zážitku.²⁸

Hlavnými príležitosťami pre vytváranie nových produktov, predstavuje hlavne to, že ľudia sa snažia využívať svoj voľný čas aby sa mohli naučiť niečo nové respektíve niečo nové zažiť.

Uvádza sa, že turisti sa učia prežívať zážitky, to znamená, že turistom musí byť zreteľné a jasné, že ponúkaná lokalita je vhodná práve pre prežívanie intenzívnych zážitkov. Cestovný ruch musí nevyhnutne obsahovať komplexný systém produkcie, ktorý bude vytvárať turistický priestor, pre poskytovanie pravých predvídateľných turistických zážitkov. Môžeme tak hovoriť o produktoch, ktoré sú nie o materiálnom stave ale sú viac o zážitkoch.²⁹

Činnosti, ktoré by mali zahŕňať návštevníka sú žičlivé prostredie, akceptabilná atmosféra pozostávajúca z personálu a iných pracovníkov. Atraktivity ako sú zaujímavé programy, podujatia, tvorivá činnosť, pozorovanie, zážitková konzumácia. Možnosti

---

²⁷ VAŠKO, M. *Cestovní ruch a regionální rozvoj*. 2002.

²⁸ ĎURIČEK, M. *Vademecum turizmu a rekreácie*. 2007.

²⁹ Kolektív autorov Hospodárska komora hlavného mesta Praha. *Destinační management a vytváření produktu v cestovním ruchu Zážitkový cestovní ruch*. Praha. 2008. [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné na WWW: <<http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=619753e6-d7bc-494c-bb33-2df23489b5de>>.

a príležitosti zahrňujúce spoločenskú zábavu, starostlivosť o zdravie, sebarozvoj. V neposlednom rade vhodné podmienky, určitý komfort týkajúci sa ubytovania, stravovania, dopravy, bezpečnosti či nákupu tovarov a služieb.³⁰

Ak sa stredisko cestovného ruchu rozhodne pre poskytovanie zážitkového cestovného ruchu nemalo by sa zabúdať hlavne na to, že zážitok musí byť tak atraktívny aby ho zákazníci boli ochotní zažiť, musí mať taktiež určitú mieru variantného riešenia podľa želania zákazníka. Takáto forma musí ponúkať rôzne varianty pre rôzne zdatných zákazníkov. Zážitok musí byť uveriteľný, pútavý a musí ho predvádzať človek, ktorý je odborníkom.

1.2.1 Úrovně prežívania zážitku

Obrázok 1: Trojuholník prístupov k zážitku v produkte cestovného ruchu

Zdroj: Kolektív autorov Hospodárska komora hlavného mesta Praha. *Destinační management a vytváření produktu v cestovním ruchu Zážitkový cestovní ruch*.2008.s.32

Tento model poukazuje na aspekty cieleného zážitku v turistických produktoch. Zážitkový cestovný ruch sa snaží pôsobiť na všetky úrovne. Základom je tak vybudovať bezpečný a pochopiteľný produkt cestovného ruchu. Návštevník má tak možnosť zoznámiť sa s prezentovanou atraktivitou a zapojiť prvé tri úrovne svojho vnímania.

³⁰ ĎURIČEK,M:*Vademecum turizmu a rekreácie*.2007.

Návštevníkom je umožnené si odskúšať cielený zážitok, ktorý vyvoláva následnú reakciu.

Fyzická úroveň vyvoláva záujem ľudí. V tejto úrovni dochádza k vzbudeniu záujmov turistov o samotný produkt. Na tejto úrovni vznikajú očakávania, ktoré zohľadňujú produkt, prania a ochotu zúčastniť sa zážitku. Informácia o produkte sa k turistom dostáva prostredníctvom marketingových aktivít. Nasledujúcou úrovňou je motivačná úroveň. Na tejto úrovni návštevníci vnímajú prostredie cez zmysly a produkt je tak prijímaný, skúšaný, poznávaný a prijatý do povedomia priamo „z prvej ruky“. Zmyslová stimulácia za pomoci vzájomného pôsobenie, s použitím získaných skúseností a znalostí sa vytvára na rozumovej úrovni. Tu dochádza k zisteniu, či sme s produktom spokojný. V tejto úrovni sa turista môže niečo nové naučiť resp. zažiť zážitok. Ďalšou úrovňou, kde dochádza k samotnému prežívaniu zážitku je emocionálna úroveň. Tu by malo dôjsť ku kladnej emočnej reakcii, potešeniu zo získania nových skúseností. A poslednou a zároveň najvyššou úrovňou, ktorá môže viesť k osobnej premene zo silnej emotívnej reakcie z jedinečného zážitku je mentálna úroveň.³¹

Ako už bolo spomenuté zážitkový cestovný ruch je odvetvie prostredníctvom ktorého, je možné zatriktívniť určitú činnosť respektíve oblasť. Jednou z možností je zážitková gastronómia, ktorá je dnes veľmi atraktívna. Nejde len o samotnú prípravu pokrmov ale i prostredie, či obsluhu. Dôležité je používať také suroviny, ktoré sú pre daný región typické.

O zážitkovom resp. gurmánskom cestovnom ruchu môžeme hovoriť ak poznávanie gastronómie je jedným z hlavných cieľov účasti na cestovnom ruchu. Účastníci sú tak motivovaný pôžitkom z konzumácie jednotlivých jedál, kultúry stolovania, testovania a zoznamovania sa s jednotlivými pokrmami a nápojmi.³²

Môžeme konštatovať, že aj gastronómia môže ponúkať istú pútavosť t.j. atraktivitu miesta a tým aj nezanedbateľné príjmy z turizmu.

Medzi základné typy atraktivít zaraďujeme prírodné a kultúrne atraktivity. V súčasnosti majú stále väčšiu rolu zámerne vytvorené atrakcie, ktoré sú často

---

³¹Kolektív autorov Hospodárska komora hlavného mesta Praha. *Destinační management a vytváření produktu v cestovním ruchu Zážitkový cestovní ruch*. Praha. 2008. [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné na WWW: <<http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=619753e6-d7bc-494c-bb33-2df23489b5de>>.

³² ORIEŠKA, J. *Služby v cestovním ruchu*. 2010.

vybudované prilákať miestnych i vzdialenejších návštevníkov. Trh takýchto atraktivít je zaujímavý z mnohých hľadísk. Môžeme tu hovoriť o tom akú vzdialenosť sú ľudia ochotní prekonať, aby navštívili nejakú atraktivitu. Miera atraktivity je často ovplyvňovaná útlmovou vzdialenosťou, ktorá predstavuje celkovú dobu strávenú cestovaním a užívaním produktu. Útlmová vzdialenosť a atraktívnosť sú navzájom ovplyvňované, čo predstavuje, že veľkosť atraktivity znižuje útlmovú vzdialenosť a opačne.³³

V niektorých prípadoch ľudia precestujú tisíce kilometrov. Niektorí ľudia navštevujú len jeden typ atraktivity. Navštevujú ich pravidelne iní vôbec, tu hovoríme o frekvencii návštev atraktivít. Čo sa týka motivácie návštev atraktivít môže byť rôzna, od adrenalínových zážitkov cez atrakcie v zábavných parkoch až po vzdelávanie v múzeách. Záleží na unikátnosti destinácie, kde sa účastníci rozhodujú na základe porovnania destinácii s podobnými zážitkami. K hlavným segmentom, ktorí sa zúčastňujú na trhu atraktivít patria hlavne vzdelávacie skupiny, autobusové zájazdy, rodiny alebo podnikové akcie.³⁴

---

³³Kolektív autorov Hospodárska komora hlavného mesta Praha. *Destinační management a vytváření produktu v cestovním ruchu Zážitkový cestovní ruch*. Praha. 2008. [online]. [cit. 2011-11-27]. Dostupné na WWW: <<http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=619753e6-d7bc-494c-bb33-2df23489b5de>>.

³⁴HORNER, S. et al *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*....2003.

2. CHARAKTERISTIKA DESTINÁCIE PRE PONUKU ZÁŽITKOVÉHO CESTOVNÉHO RUCHU

Vzhľadom na bohatú primárnu ponuku sme sa rozhodli aplikovať zážitkový cestovný ruch do regiónu Horného Gemera, ktorý sa vyznačuje množstvom jaskýň a disponuje významným kultúrno-historickým bohatstvom. Stáva sa tak atraktívnym miestom pre návštevníkov.

Z hľadiska vhodnosti regiónu pre cestovný ruch sa stretávame v regionálnom cestovnom ruchu, ktorý rieši hodnotenie stredísk/regiónov. Do úvahy berieme dva základné faktory a to vhodnosť územia ako objektívny faktor a atraktívnosť územia ako subjektívny faktor.³⁵

Územie Horného Gemera spadá do Rožňavského okresu. V regióne Gemera je možné nájsť veľké množstvo prírodných a rôznych turistických zaujímavostí. Rozprestiera sa tu najväčšie krasové územie v strednej Európe.³⁶

Pojem región možno všeobecne definovať ako základnú jednotku alebo ako „subsystém priestorového systému štátu“, ktorý sa predovšetkým vyznačuje ekonomickými, geografickými, kultúrnymi, historickými, národnostnými, sociálnymi a ďalšími znakmi.³⁷

Každá definícia zaoberajúca sa regiónom cestovného ruchu, strediskom cestovného ruchu, destináciou či cieľovým miestom, obsahuje odkaz na skutočnosť, že „*produkty, ktoré sú v rámci týchto územných celkov vytvárané, vznikajú ako balík alebo komplex služieb pre danú cieľovú skupinu klientov.*“³⁸

Ide tu o akúsi symbiózu služieb materiálnych a nemateriálnych zdrojov, balík základných a doplnkových služieb a tiež komplexný súbor zážitkov a súbor služieb. Primárna ponuka územia je charakterizovaná okrem prírodných daností aj sociálno-kultúrnymi pomermi a všeobecnou infraštruktúrou.

Región Horného Gemera sa stal so svojimi početnými pamiatkami súčasťou Gotickej cesty a je obklopený mnohými, turisticky atraktívnymi miestami. Mnohé z nich zohrali dôležitú úlohu v rozvoji mesta ako sú hrad Krásna Hôrka či kaštieľ

³⁵ KONEČNÁ, A. et al *Rozvoj cestovného ruchu v stredisku/regióne*. 2001.

³⁶ ZUBRICZKÝ, G. et al *Gemer Malohont-turistický sprievodca*. 2002.

³⁷ KONEČNÁ, A. et al *Rozvoj cestovného ruchu v stredisku/regióne*. 2001.

³⁸ MICHÁLKOVÁ, A. *Regionálne siete v cestovnom ruchu*. 2010. s. 10.

Betliar. Podľa regionalizácie cestovného ruchu Slovenskej republiky sa územie Gemera do ktorého patrí Horný Gemer, zaraďuje do regiónov s najvyššou prioritou. Vyznačuje sa najmä letnými pobytmi, vidieckym cestovným ruchom, poznávaním pamiatok a speleológiou. Toto riešené územie má množstvo atraktívnych miest, ktoré môžu byť viac propagované a využité v rámci cestovného ruchu. Je potrebné rešpektovať súčasný trend zmeniť marketingovú stratégiu a klásť dôraz na zážitkový cestovný ruch, ktorý má príležitosť pre aplikáciu v nasledovných kultúrnych a prírodných objektoch.

Pod štátne orgány spadá riadenie atraktivít určitých sektorov ako napr. múzea, historické pamiatky. Cieľom marketingu atraktivít verejného sektora nie je zisk ale skôr rovnováha nákladov a výnosov alebo určitý deficit. Orgány verejného sektora je možné, tak rozdeliť na ústredné vládne orgány a ich agentúry a na regionálne a miestne orgány. Medzi dva hlavné ciele ústredných orgánov, ktoré vlastnia a spravujú atraktivity patrí:

- chrániť národné dedičstvo,
- prilákať zahraničných turistov a zlepšiť platobnú bilanciu štátu.

Regionálne a miestne orgány majú prevažne za cieľ:

- zvýšiť počet zariadení pre voľný čas, ktoré sú dostupné verejnosti,
- využiť múzea k vyučovaniu o histórii oblasti, v ktorej žijú,
- zlepšiť image oblasti,
- využiť atraktivity pre ďalší rozvoj miestneho priemyslu cestovného ruchu³⁹

2.1 Stručná charakteristika územia Horného Gemera

2.1.1 Demografické prostredie

Na území okresu Rožňava, ktorého súčasťou je aj región Horný Gemer žije 61 827 obyvateľov k 31.12.2010, počtom obyvateľov sa zaraďuje medzi okresy s priemerným počtom obyvateľov. V poradí okresov sa zaraďuje na 7.miesto v SR. Hustota osídlenia okresu je 52,7 osôb/km². V okrese žije viac žien ako mužov. Priemerný vek mužskej populácie je 68,4 rokov a ženskej 76,93 rokov. V produktívnom veku sú stále v prevahe muži od roku 2005. Celkový prírastok obyvateľstva a saldo

---

³⁹ HORNER,S.et al *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času...*,2003.

migrácie je za rok 2010 v kladných číslach prírastok 0 a saldo migrácie 3. Podiel na celkovom úbytku obyvateľstva má celková emigrácia mladých ľudí za prácou. Miera evidovanej nezamestnanosti je na úrovni 26,82%, čo predstavuje pokles od roku 2009.⁴⁰

Okres si tak dlhoročne udržiava prvé miesto v Košickom kraji ale aj popredné miesto na celonárodnej úrovni, čo sa týka nezamestnanosti. Vzdelanostná úroveň okresu je nízka, čo má vplyv na stav a úroveň regionálneho trhu práce. Okres tvorí národnostne zmiešané obyvateľstvo. V južnej časti okresu žije početná maďarská menšina, na severe dominuje národnosť slovenská. Osobitné postavenie v národnostnej štruktúre majú obyvatelia rómskeho etnika.

2.1.2 Hospodárstvo

Priemyselnú štruktúru okresu vytvára najmä strojársky priemysel, textilný priemysel, výroba hygienických výrobkov, papierenská výroba, potravinárska výroba. Pretrváva tu tradičná banská činnosť a to ťažba železnej rudy a vápenca. Okres patrí k stagnujúcim okresom aj napriek priemyselnému charakteru. Pracovné podmienky pre obyvateľov nie sú atraktívne vzhľadom na pokles výroby v priemysle, likvidáciou banskej činnosti, odbytovými a finančnými ťažkosťami podnikov a dlhotrvajúcou nesolventnosťou podnikov. V neposlednom rade existujúca úverová politika a stagnujúca podpora pre podporu malého a stredného podnikania ako aj nedostatok zahraničného kapitálu.

2.1.3 Doprava – dostupnosť

Významný vplyv na rozvoj hospodárstva ako aj cestovného ruchu má cestná infraštruktúra. Je jedným z dominantných kritérií pri rozhodovaní o výbere destinácie a jej prístupnosti, ale taktiež pri rozhodovaní možných investícií prostredníctvom zahraničných investorov. Cestná sieť okresu je tvorená cestami I. triedy, II. a III. triedy. Územie okresu je prepojené na medzinárodné cestné ťahy. Okresom prechádza medzinárodný cestný ťah štátnej cesty v smere sever – juh. Z hľadiska bezpečnosti je kritickým úsekom horský priechod Soroška, hlavne v zimnom období. Územím nevedie

---

⁴⁰Sledované ukazovatele okres Rožňava 2011.2010. [online].[Citované 2011-12-21].Dostupné na WWW:<http://www.regag.sk/aktuality/dokumenty/Sledovane_ukazovatele_okres_Roznavav2011.pdf>.

žiadna rýchlostná cesta, čo je z hľadiska rýchlosti dopravy značná nevýhoda. O diaľničnej sieti južnej trasy sa v najbližšom období ani neuvažuje. Kvalita cestných sietí sa tak stáva nepostačujúcou, čo má za následok množstvo dopravných nehôd, ale taktiež neatraktívne a ťažko dostupné miesto pre investorov, ale i návštevníkov cestovného ruchu. Najbližšie letecké spojenie je vzdialené 65 km letisko Košice a letisko Poprad je vzdialené 70 km do mesta Rožňava.⁴¹

2.1.4 Prírodné prostredie

Rozsiahlu časť územia vytvára Slovenský kras, ktorý tvoria krasové planiny. Konkrétne Koniarska planina, Silická, Plešivecká planina, Horný a Dolný vrch, Jasovská a Zádielska planina. Súčasťou národného parku sú osobitne chránené územia tvorené špecifickými lokalitami jaskyňami a priepasťami. Na území je vyhlásených 10 národných prírodných rezervácií, 6 prírodných rezervácií, 16 národných prírodných pamiatok a veľký počet prírodných pamiatok. Na území sa vyskytuje vysoký geneticky i tvarovo veľmi rôznorodých jaskýň. Pravdepodobne nikde inde na svete sa v miernom klimatickom pásme nevyskytuje takáto hustota jaskýň ako práve tu. Na relatívne malom území sa vyskytuje dostatočný počet jaskýň a to jaskyňa Dmica, Gombasek, Ochtinská aragonitová jaskyňa, Jasovská a Dobšinská jaskyňa, ktoré sú zaradené do svetového prírodného dedičstva. K ďalším sprístupneným jaskyniam patrí Krásnohorská jaskyňa a Silická ľadnica. Podľa zdrojov štatistickej evidencie vybraných jaskýň došlo k poklesu návštevnosti v porovnaní s vývojom v predchádzajúcom období. Zatiaľ čo v roku 2007 navštívilo jaskyňu 3200 návštevníkov v roku 2009 návštevnosť klesla na 2830 návštevníkov.⁴²

Prírodné prostredie na území okresu je atraktívne a návštevníkov môže osloviť hlavne zo svojou unikátnosťou dvoch národných parkov a to Slovenského krasu a Slovenského raja.

---

⁴¹ Súhrnná informačná databáza o území regiónu Rožňava 2010.[online].2010.[Citované 2011-12-21].Dostupné na WWW:<http://www.regag.sk/aktuality/dokumenty/InfoDB_okresu_Roznava2010.pdf>.

⁴² Droppová C.,Maráková V. *Spoločný marketingový plán Slovenského a Aggtelekského krasu*. [online].2010.[Citované 2011-12-21].Dostupné na WWW:<<http://www.roznava.sk/sk/-spolocny-marketingovy-plan-slovenskeho-a-aggtelekskeho-krasu>>.

2.1.5 Kultúrne prostredie

Stredisko Horného Gemera mesto Rožňava je akousi vstupnou bránou k objavovaniu ostatných pamiatok, ktoré okolie ponúka v dostatočnom počte. Medzi významné pamiatky mesta Rožňava patrí: historické jadro v Rožňave, Strážna veža, Katedrála Nanebovzatia panny Márie, Banícke múzeum, Kostol jezuitov, Kostol a kláštor františkánov, Evanjelický kostol, Kostol reformovanej cirkvi, Kalvária nad mestom, Biskupský palác, Evanjelická fara, Kláštor Vincentiek, Rad krámkov, Stredoveký meštiansky dom, Radnica. K významným pamiatkam v okolí patrí: Hrad Krásna Hôrka, Mauzóleum Andrásyovcov v Krásnohorskom Podhradí, Obrazáreň Andrásyovcov, Kaštieľ Betliar, Lúčka- ruina stredovekého kostola a tiež Gotický evanjelický kostol v Štitníku. V okolí sa nachádza aj niekoľko pamätných izieb významných osobností. Región je taktiež bohatý na ľudovú kultúru, ktorá je reprezentovaná zachovaním folklórnych zvykov a rózovitou ľudovou architektúrou. K atraktívno – kultúrnym spoločenským podujatiam v okrese patria Dni mesta Rožňava, festival ľudových slávností i festival alternatívnych divadiel. K zaujímavých športovým podujatiam, ktoré sú konané každoročne zaraďujeme Jazdu Sv. Huberta-stretnutie chovateľov koní v Betliari, preteky automobilov Dobšinský kopec, Konské preteky a tiež niekoľko výstupov na vrchy ako napr. novoročný výstup na Volovec. Medzi najväčšie a najvýznamnejšie atrakcie okresu patrí Kaštieľ Betliar a Hrad Krásna Hôrka, ktoré je potrebné ešte viac zviditeľniť a ešte viac uspokojiť potreby návštevníkov.

2.2 Súčasná ponuka služieb v regióne Horného Gemera

2.2.1 Ubytovacie zariadenia

Na území je možné sa ubytovať v rôznych druhoch zariadení a to hoteloch, penziónoch, rančoch, turistických ubytovniach, chatových osadách, kempingoch a tiež súkromí. Môžeme však konštatovať, že vo vzťahu k návštevnosti je počet ubytovacích zariadení z hľadiska kvality väčší ako je dopyt.

2.2.2 Reštaurácie a stravovacie zariadenia

Stav stravovacích a reštauračných zariadení podlieha zmenám dosť často. V čase hlavných turistických sezón pribúdajú ďalšie stravovacie zariadenia, ktoré sú v prevádzke len počas sezóny. Región nedisponuje resp. má veľmi málo reštaurácií s ponukou tradičných regionálnych jedál o ktoré prejavujú záujem hlavne zahraniční návštevníci.

2.2.3 Turistické informačné centrum

TIC pôsobí v okresnom meste Rožňava. Hlavným cieľom je prezentácia a informovanosť návštevníkov o atraktivitách celého územia. TIC nevyužíva možnosť ponuky svojich vlastných komerčných produktov ako sú napr. organizované pobyty a výlety pre skupiny. V súčasnosti je táto TIC ohrozená pre nedostatok finančných prostriedkov. Je jediná v oblasti a jej lokalizácia sa považuje za nevyhovujúcu nakoľko je mimo hlavných turistických prúdov. Táto jediná informačná kancelária nepostačuje vzhľadom na množstvo atraktivít v okolí. Poskytovanie informácií, predaj produktov chýba hlavne v oblastiach sústredeného dopytu. Pre nedostatok finančných prostriedkov bolo nutné zatvoriť aj pobočku v Betliari, ktorá bola v prevádzke len počas letných sezón 2007-2008.

2.3 Súčasná ponuka zážitkových podujatí a aktivít v regióne Horného Gemera

K súčasným organizovaným podujatiam konaných raz do roka v auguste patria Krásnohorské renesančné dni. V roku 2011 sa konal ich už šiesty ročník. Ide o tradičné historické slávnosti s množstvom historických skupín, s vynikajúcim jedlom a dobrou zábavou priamo pod hradom Krásna Hôrka. Každoročne pritiahnu veľké množstvo návštevníkov, ktorí tu môžu zažiť rôzne vystúpenia šermiarov a rytierov, stredovekú dedinu pre deti, ukážky popravy čarodejnice a taktiež ukážky bojových tradícií. Okrem symbolickej cesty do minulosti si tu návštevníci môžu pochutnať na jedlách

z renesančnej kuchyne, vínach z egerskej oblasti a tiež sa zúčastniť na večerných hudobných vystúpeniach a tanečnej zábave. Renesančné slávnosti začínajú otváracím ceremoniálom za prítomnosti kráľa a kráľovnej v sprievode dvoranov. Pokračujú bohatým programom a to, ukážkami tancov so zástavami, stredovekou svadobnou hostinou, rytierskymi hrami, palicovými súbojmi pážat, ukážkami historického šermu, brušného tanca a ukážkami boja a života vojenského tábora mušketerov. V programe je aj fakírska a ohňová show zahŕňajúca kúsky s horiacimi retiazkami, palicami a hltanie ohňa, dramatické bojové scény, efektné šermiarske súboje, simulácia boja 4 mušketerských jednotiek, streľba z diel. Súčasťou programu sú aj pôvodné renesančné tance a dobová veselica pre všetkých návštevníkov, ukážky bojového umenia, jazdy na koňoch s útokom. Sprievodnými akciami počas týchto troch dní sú aj ochutnávky skutočných renesančných gastronomických špecialít, ukážky ľudových remesiel, bohatý program pre deti pod vedením zručných majstrov ale aj možnosť relaxačnej masáže tváre s aromatickými prírodnými olejmi podľa starých receptúr. Toto podujatie navštívilo počas troch dní v roku 2011 vyše osem tisíc návštevníkov, ktorým sa predstavilo z oblasti historických bojových umení veľké množstvo súborov a skupín.⁴³

Organizátormi tohto podujatia je obec Krásnohorské Podhradie, Občianske združenie Tri ruže a SNM- Múzeum Betliar.

Tvorivá umelecká dielňa

Združenie gemerských remeselníkov v Remeselníckom dome v Krásnohorskej Dlhej Lúke ponúka návštevníkom ukážky tradičných remesiel ako je košíkarstvo, tkanie na krosnách, výrobu papiera a ukážky hrnčiarskej práce. Návštevníci v tejto tvorivej umeleckej dielni si majú možnosť zakúpiť aj suveníry. Počas letných mesiacov júl a august sa tu raz týždenne koná ukážkové pečenie chleba v tradičnej vonkajšej peci. Organizovaným podujatím konajúcim raz ročne je Gemerský remeselnícky jarmok, ktoré súčasťou je gastronomická prezentácia a súťaž vo varení.⁴⁴

---

⁴³ JOZO. *Krásnohorské Podhradie* [online]. ©2006 [cit. 2011-12-28]. Dostupné na WWW: <http://www.krasnohorskepodhradie.sk/index.php?page=kras_dni_vylet&lng=sk>.

⁴⁴ SACR. *Slovensko: Malá Veľká Krajina* [online]. © 2005-2011 [cit. 2011-12-28]. Dostupné na WWW: <<http://www.slovakia.travel/intropage.aspx?l=1>>.

Gemersko-turniansky festival

Je významným podujatím cezhraničnej spolupráce. Podujatie sa koná v druhej polovici júla vo viacerých obciach regiónu ako sú Rožňava, Krásnohorské Podhradie, Krásnohorská Dlhá Lúka a Betliar. Festival pokračuje vo viacerých obciach Maďarskej republiky. Podujatie je sprevádzané viacerými aktivitami ako sú výstavy, dvory remesiel, športové akcie, folklórne vystúpenia, koncerty v kostoloch, jaskyniach a mnohé ďalšie. Návštevnosť tohto Gemersko-turnianskeho festivalu sa pohybuje cez 10 až 15 tis. osôb.⁴⁵

Deň vidieckych piecok

Každoročne od roku 2009 sa koná v novembri Gastronomicko-vinársky festival v Pieckovom háji v Jablonove nad Turňou. Počas dňa sa tu koná súťaž v pečení pieckových jeál, taktiež ochutnávky vín, návštevníkom je k dispozícii remeselnícky stan.⁴⁶

Výhliadkový let

Ďalším variantom, ktorý úzko súvisí so zážitkovým cestovným ruchom je ponuka výhliadkového letu vrtuľníkom alebo lietadlom pre návštevníkov, ktorí sa rozhodli pre zvýšenie adrenalínu. Prostredníctvom výhliadkových letov si tak môžu vychutnať pohľad na krásnu prírodu, ktorú náš región ponúka podľa vlastného výberu. Výhliadkové lety si je možné rezervovať telefonicky, mailom alebo osobne v Penzióne pri kaštieli v Betliari. Tento druh zážitku je určený pre deti aj dospelých. Deťom do 15 rokov iba v doprovide alebo so súhlasom rodičov. Doba trvania letu sa pohybuje v rozmedzí od 15 do 60 minút podľa výberu.

---

⁴⁵ Droppová C., Maráková V. *Spoločný marketingový plán Slovenského a Aggteleckého krasu*. [online]. 2010. [Cit. 2011-28-12] Dostupné na WWW: <<http://www.roznava.sk/sk/-spolocny-marketingovy-plan-slovenskeho-a-aggteleckskeho-krasu>>.

⁴⁶ MOTYKA, C. *Krasturist o.z.* [online]. (c) 2008 [cit. 2011-12-28]. Dostupné na WWW:<<http://krasturist.webnode.sk/>>.

2.4 Konkurencia v oblasti zážitkových produktov v okolitých regiónoch

V regióne Horného Gemera nenájdeme žiadnu konkurenciu týkajúcu sa zážitkového cestovného ruchu. Čo predstavuje otvorený trh, organizácie respektíve malý alebo stredný podnikatelia, majú príležitosť pre rozvoj tejto formy cestovného ruchu.

Čo sa týka ponuky zážitkového cestovného ruchu v susedných regiónoch Košického samosprávneho kraja môžeme spomenúť vodnú turistiku, ktorú vyhľadávajú návštevníci so vzťahom k prírode a vodnej turistike. Splavy riek na východoslovenských riekach ponúka región Zemplín, kde si návštevníci môžu vypožičať športové potreby. Plavba riekou Laborec trvá 5 až 6 hodín, úsek splavu nie je náročný a je k dispozícii počas celého roku. Splav rieky začína v Strážskom a končí v Michalovciach. Možnosť splavovania riek poskytuje aj oblasť Slovenského raja v regióne Spiš. Rieky Hornád a Hnilec sú vhodné na vodnú turistiku ale ich splavnosť závisí na stave vody.

Možnosti zvýšenia adrenalínu v krvi prostredníctvom vodných športov nájdeme v areáli vodných športov Trixen, ktorý je umiestnený na Sídlišku nad Jazerom v Košiciach. Areál ponúka vodné lyžovanie a wakeboarding. Vodné lyžovanie za vodným člnom ponúka aj stredisko na Ružínskej priehrade.

Ďalšou aktivitou spojenou s adrenalínom je skalolezenie, ktoré ponúka vyhradený areál v Národnom parku Slovenský raj. Rôzne cesty obtiažnosti s husto posiatymi istiacimi stanovišťami ponúka Tomášovský výhľad. Zaujímavosťou môžu absolvovať adrenalínové zlaňovanie, horolezecký kurz. Medzi novú adrenalínovú aktivitu, ktorú ponúkajú kaňony Slovenského raja je ľadolezenie, ktoré je možné len vo vyhradených lokalitách. Možnosť skalolezenia ponúka aj Zádielska dolina na 16 vybraných trasách, ktoré sú časovo vymedzené na obdobie od 1.8 – 31.1. a 3 lokality sú sprístupnené celoročne.⁴⁷

---

⁴⁷ Čerevková, M. *Bakalárska práca: Rekreačné možnosti v regióne Košického samosprávneho kraja...*2010.

Adrenalinovú aktivitu ponúka aj COMPACT Skydive v Spišskej Novej Vsi, táto forma zážitku je určená pre milovníkov adrenalínu, ktorí sa rozhodli pre tandemový zoskok z výšky 3000 až 4000m z lietadla alebo vrtuľníka.⁴⁸

2.5 Analýza dopytu v Rožňavskom okrese – sekundárne informácie

Pre odhad dopytu nám pomôže návštevnosť okresu Rožňava. Na základe získaných informácií a podkladov zo štatistiky TIC v Rožňave môžeme povedať, že do regiónu Horného Gemera prichádzajú prevažne individuálni turisti a to rodiny, partnerské páry a malé skupiny mladých ľudí.

Organizované skupinové zájazdy prichádzajú do regiónu Horného Gemera predovšetkým s cieľom návštevy kultúrno-historických pamiatok a prírodných pamiatok. Tieto skupiny väčšinou po absolvovaní jednotlivých prehliadok z regiónu odchádzajú, čo je spôsobené nedostatočnou kvalitou služieb.

Návštevnosť okresu Rožňava permanentne rástla od roku 1997 až do roku 2004. V roku 2005 bol zaznamenaný pokles v návštevnosti okresu.

Tabuľka 1: Celková návštevnosť okresu

Rok	1997	2002	2003	2004	2005
Počet návštevníkov	11 659	29 624	29 998	30 495	26 876

Zdroj: Štatistika MÚ Rožňava

Tabuľka 2: Priemerný počet prenocovaní v okrese

Rok	2002	2003	2004	2005
Priemerný počet prenocovaní	3,2	2,8	2,6	2,3

Zdroj: Štatistika MÚ Rožňava

Z uvedenej tabuľky 5 vidieť, že priemerná doba pobytu má klesajúcu tendenciu. Aj napriek tomu, že región má dobré podmienky pre pobytový cestovný ruch, je priemerná doba pobytu návštevníkov regiónu relatívne nízka.

⁴⁸ COMPACT. *Zoskoky padákom a tandemové zoskoky* [online]. [cit. 2011-12-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.compact.sk/>>.

Z analýzy dopytu vykonanej TIC Rožňava vyplýva, že v regióne prevládajú predovšetkým krátkodobé pobyty, čo môže súvisieť s absenciou komplexného programu pre turistov.

Tabuľka 3: Návštevnosť TIC v hlavnej sezóne 2007 až 2011

Mesiac/Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Jún	593	698	721	520	464
Júl	1265	1041	406	547	1249
August	1567	1350	895	1077	1392
SPOLU	3425	3089	2022	2144	3009

Zdroj: Štatistika TIC Rožňava

Priemerná návštevnosť za roky 2007-2011 predstavuje 2738 návštevníkov počas hlavnej sezóny. Všetky zážitkové aktivity ponúkané v blízkosti kultúrnych pamiatok budú v prevádzke od 15.júna do 15.septembra, čo predstavuje 13 týždňov t.j. 91 dní.

Priemerný počet návštevníkov by tak činil 30 návštevníkov. Tento údaj je pomerne zavádzajúci, pretože nie každý návštevník sa zastaví v TIC v Rožňave. O mnohonásobne vyššej priemernej návštevnosti kultúrnych pamiatok svedčí aj nasledujúca tabuľka 7.

Tabuľka 4: Návštevnosť hradu a kaštieľa v hlavnej sezóne 2008

Pamiatka/Mesiac	Jún	Júl	August	September	Priemerná denná návštevnosť
Kaštieľ Betliar	14 100	12 357	16 089	5 7009	99
Hrad Krásna Hôrka	15 584	14 707	20 646	6 064	116

Zdroj: Štatistika SNM Beliar

Môžeme povedať, že je isté, že nie všetci návštevníci okresu využijú ponúkané zážitkové aktivity. Ale na druhej strane môže táto zážitková cesta prilákať ďalších nových návštevníkov, ktorých práve takéto ponúkané zážitky prilákajú k návšteve tohto regiónu.

2.6 SWOT analýza regiónu Horného Gemera

Na základe prieskumu postojov a názorov respondentov, ako aj zhodnotenia možností pre rozvoj zážitkového cestovného ruchu v regióne na základe zistených informácií z jednotlivých zdrojov, bol región Horného Gemera podrobený analýze za pomoci metódy SWOT. Analýza umožňuje poukázať na silné a slabé stránky rozvoja zážitkového cestovného ruchu v regióne, ako aj na príležitosti a ohrozenia jeho rozvoja v budúcnosti i súčasnosti.

Tabuľka 5: Swot analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - významný kultúrno-historický potenciál v oblasti - turisticky atraktívna príroda - vhodné prírodné a kultúrno-historické podmienky pre rozvoj zážitkového cestovného ruchu - geografická pestrosť územia - výhodná poloha - územie so zachovalými tradíciami a ponukou tradičných remesiel 	<ul style="list-style-type: none"> - nespokojnosť s kvalitou služieb - celková nespokojnosť s možnosťami zážitkového cestovného ruchu - vysoké ceny - nedostatočne vybudovaná infraštruktúra cestovného ruchu - chýbajúce TIC na miestach s atraktivitami - nedostatočná dopravná infraštruktúra - chýbajúce dopravné spojenie medzi jednotlivými atraktivitami - nedostatočná propagácia - nízka úroveň vybavenosti - absentujúca spolupráca medzi poskytovateľmi služieb - sezónne využitie
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - región disponuje veľkým prírodným a kultúrnym potenciálom, ktorý ponúka príležitosť pre rozvoj zážitkového cestovného ruchu - záujem o realizáciu zážitkového cestovného ruchu - možnosti cezhraničnej spolupráce - zlepšenie dopravnej dostupnosti a to vybudovaním rýchlostnej komunikácie na južnom ťahu Slovenska - zriadenie leteckých nízko nákladových liniek do Košíc a Popradu 	<ul style="list-style-type: none"> - uprednostnenie iných regiónov Slovenska - rastúca konkurencia na trhu - nízky záujem kompetentných ľudí o zlepšenie a rozšírenie ponuky - nedostatočné komunikačné zručnosti - nedostatok finančných prostriedkov

<ul style="list-style-type: none"> - zvýšený záujem o aktívne trávenie dovolenky - zvýšenie návštevnosti - predĺženie doby pobytu - spolupráca a regionálny rozvoj - nárast príjmov podnikateľských subjektov - viac ponúk pre využitie voľného času - zlepšenie imidžu - zlepšenie konkurencieschopnosti - možnosť využitia štrukturálnych fondov EÚ 	
--	--

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov Konceptia rozvoja cestovného ruchu v Košickom samosprávnom kraji na roky 2005-2009, Stratégia rozvoja cestovného ruchu v regióne Národného parku Slovenský raj, Stratégia rozvoja cestovného ruchu v regióne Národného parku Slovenský kras

3. POPIS PRIESKUMU

3.1 Cieľ práce

Cieľom práce je na základe analýzy predpokladov pre uplatnenie zážitkového cestovného ruchu v regióne Horného Gemera navrhnúť variantné riešenie uvedenia produktu pod názvom „Po ceste k zážitkom“, ktoré by následne mohlo viesť k zvýšeniu atraktívnosti, zvýšeniu návštevnosti riešeného územia a v konečnom dôsledku ku zvýšeniu zamestnanosti a príjmov z cestovného ruchu.

3.1.1 Čiastkové ciele

1. zistiť prostredníctvom dotazníka, ktorý bol rozdistribuovaný obyvateľom Rožňavského okresu a jeho okolia, ktoré zážitkové aktivity patria medzi ich najvyhľadávanejšie,
2. skúmať spokojnosť respondentov so súčasnou ponukou zážitkového cestovného ruchu v regióne Horného Gemera,
3. zistiť aké zmeny by respondenti prijali v rámci zážitkových možností, respektíve, či sú pre nich postačujúce doterajšie možnosti v rámci regiónu Horný Gemer.

3.2 Hypotézy práce

Hypotéza č.1: Predpokladáme, že viac ako 50% respondentov si pod pojmom zážitkový cestovný ruch predstaví zážitky spojené s adrenalínom.

Hypotéza č.2: Predpokladáme, že z dotazníkového prieskumu vyplynie nespokojnosť respondentov so súčasným stavom zážitkového cestovného ruchu v regióne Horného Gemera.

Hypotéza č.3: Viac ako 50% návštevníkov si dnes vyberá miesto svojho pobytu na základe ďalších možností aktívneho využitia svojho voľného času.

3.3 Metodika práce

Prvým krokom vypracovania práce bolo štúdium odbornej literatúry a zber sekundárnych informácií. Najprv bolo potrebné získať informácie o súčasnom stave ponúk zážitkového cestovného ruchu a následne bola vykonaná analýza prostredia v regióne Horného Gemera pre aplikáciu zážitkového cestovného ruchu v tomto prostredí. Pre vypracovanie práce boli využité odborné publikácie, internetové zdroje, prostredníctvom ktorých sme získali aktuálne informácie ohľadom danej problematiky.

Po teoretickom vymedzení problému došlo k vlastnej práci a to najprv k charakteristike daného územia z hľadiska jeho charakteru a analýzy súčasného dopytu potenciálnych návštevníkov a následnému návrhu konkrétneho produktu zážitkového cestovného ruchu na základe zistených potrieb týchto návštevníkov.

3.3.1 Metódy zberu dát

Analýzu súčasného dopytu sme realizovali prostredníctvom dotazníkového prieskumu. Prieskum bol realizovaný v regióne Horného Gemera a tiež v priľahlých regiónoch Košického samosprávneho kraja v období od 20. decembra do 31. januára 2012. Dotazníky sme doručili obyvateľom týchto regiónov, ktorí sú potenciálnymi návštevníkmi tohto regiónu..

Dotazník je anonymný a obsahuje 16 otázok. Prevažnú väčšinu tvoria zatvorené otázky konkrétne 10 a poloopené otázky v celkovom počte 5, ani jedna z otázok nie je otvorená. V prípade poloopených otázok, kde respondenti mali k dispozícii dopísať inú možnosť, využívali len ojedinele. Dotazníky boli doručené formou elektronickej pošty v počte 50 a osobne v počte 150. Spolu bolo rozdistribuovaných 200 dotazníkov náhodne vybranej vzorke respondentov.

3.3.2 Charakteristika prieskumnej vzorky

Väčšia časť dotazníkov bola vyplnená obyvateľmi regiónu Horného Gemera, čo predstavuje 56%, dotazník z ostatných regiónov vyplnilo 44% obyvateľov tabuľka 1.

Z celkového počtu dotazníkov sa vrátilo 172 správne vyplnených dotazníkov, 12 dotazníkov bolo prijatých bez odpovedí a ostatné boli vyplnené nesprávne. Výskumnú vzorku tvorili obe pohlavia. Z celkového počtu 172 dotazníkov vyplnilo 98 žien a 74 mužov tabuľka 6.

Tabuľka 6: Pohlavie respondentov

Pohlavie	Počet respondentov	Počet v %
Muži	74	43
Ženy	98	57
Spolu	172	100

Zdroj: vlastné spracovanie

Prieskumu sa zúčastnili v prevažnej väčšine ľudia od 26 do 50 rokov, čo predstavuje 48%. Mladí ľudia do 25 rokov tvoria 28% , starší ľudia od 50 do 60 rokov tvoria 17% a zvyšných 7% predstavujú ľudia nad 60 rokov tabuľka 7.

Tabuľka 7: Veková kategória respondentov

Vek	Počet respondentov	Počet v %
do 25 rokov	48	28
od 26-50	83	48
50-60	29	17
60 a viac	12	7
Spolu	172	100

Zdroj: vlastné spracovanie

Najväčší počet dotazníkov bol vyplnený ľuďmi v manželskom zväzku, ktorí ešte nemajú deti, čo predstavuje 39% respondentov a najmenší počet predstavuje 27% respondentov, ktorí sú v manželskom zväzku a majú založenú rodinu tabuľka 8.

Tabuľka 8: Rodinný stav respondentov

Stav	Počet respondentov	Počet v %
Slobodný	58	34
Ženatý, vydatá bezdetný	68	39
Ženatý, vydatá s rodinou	46	27
Spolu	172	100

Zdroj: vlastné spracovanie

Na spracovanie získaných odpovedí sme použili matematicko-štatistické metódy, triedenie a sumarizáciu údajov. Postupovali sme kvantitatívnym spracovaním frekvencie výskytu jednotlivých odpovedí. Odpovede sme percentuálne spracovali do prehľadných tabuliek a následne sme ich graficky znázornili. Pri tvorbe práce bol použitý program MS Word, grafy a tabuľky boli spracované v programe MS Excel. Výsledky tohto dotazníkového prieskumu sú potrebné k vytvoreniu konečného produktu tejto diplomovej práce. Na základe dotazníkového prieskumu budú potvrdené alebo vyvrátené niektoré stanovené hypotézy.

3.4 Interpretácia údajov

Pred zostavením dotazníka sme si stanovili jednotlivé úlohy, na ktoré sme prostredníctvom otázok v dotazníku chceli získať názory a záujmy respondentov a následne k nim zaujať stanoviská.

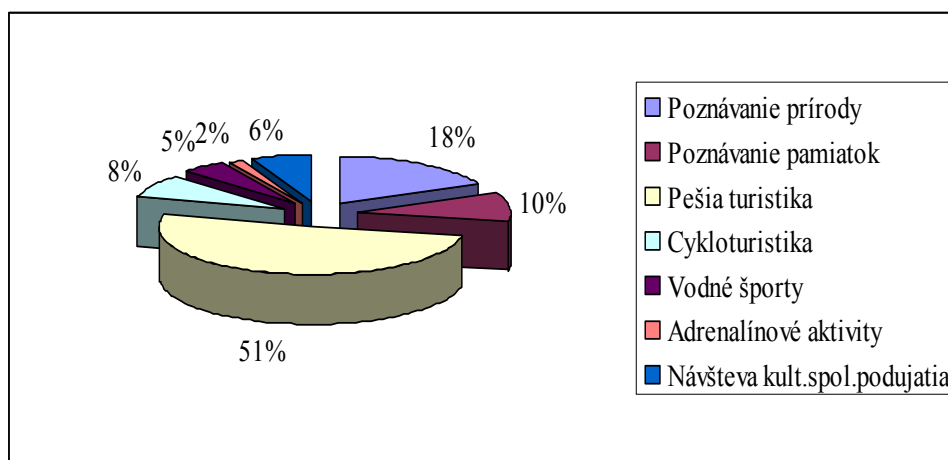
V rámci dotazníka zameraného na zážitkový cestovný ruch sa podarilo zistiť názory, postoje a záujmy 172 respondentov z celkového počtu 200, čo predstavuje 86% úspešnosť. Otázky v dotazníku sa týkali hlavne vnímania zážitkového cestovného ruchu alebo boli zamerané na prijateľné zmeny v rámci tohto cestovného ruchu, ktoré by boli návštevníkmi ocenené.

Medzi najčastejšie aktivity návštevníkov v mieste pobytu dovolenky podľa nášho prieskumu patrí pešia turistika 51% na druhom mieste je záujem o poznávanie prírodného prostredia s 18% za ktorým s 10% skončilo poznávanie pamiatok a celkovej kultúry miesta. Medzi najmenej vyhľadávané aktivity respondentov patria adrenalínové aktivity. O tieto aktivity mali záujem len 2% , ktoré pozostávali z mladých ľudí do 25

rokov. Môžeme konštatovať, že dôvod o tieto aktivity nie je tak vysoký aj vzhľadom k tomu, že dotazník vyplnili vo väčšine ženy a veková kategória od 26 do 50 rokov s rodinami, čo môže mať za následok, že títo ľudia sú opatrnejší a boja sa riskovať svoje zdravie. Môžeme poukázať aj na vyhodnotenie výsledkov prieskumu názorov návštevníkov NP Slovenský raj, ktorý vykonávali pracovníci Správy Národného parku Slovenský raj v rámci projektu LIFE-príroda: Ochrana diverzity biotopov v NP Slovenský raj.⁴⁹ Ich prieskum poukazuje, že takmer 100% návštevníkov NP Slovenský raj má záujem o pešiu turistiku. Tohto prieskumu sa zúčastnili aj respondenti iných národností, kde prieskum poukazuje aj na to, že o adrenalínové aktivity ako sú lezenie, splavovanie je záujem hlavne mužov a naopak ženami sú vyhľadávané hlavne kultúrne pamiatky a prírodné prostredie. Môžeme povedať, že výsledky sú identické s našim prieskumom, ktorí potvrdil taktiež záujem o pešiu turistiku a záujem zvýšený záujem žien o históriu a kultúru v oblasti.

Otázka č. 1: Ktorým aktivitám sa najradšej venujete v mieste pobytu dovolenky?

Graf 1: Vyhľadávané aktivity v mieste pobytu dovolenky

Zdroj: vlastné spracovanie

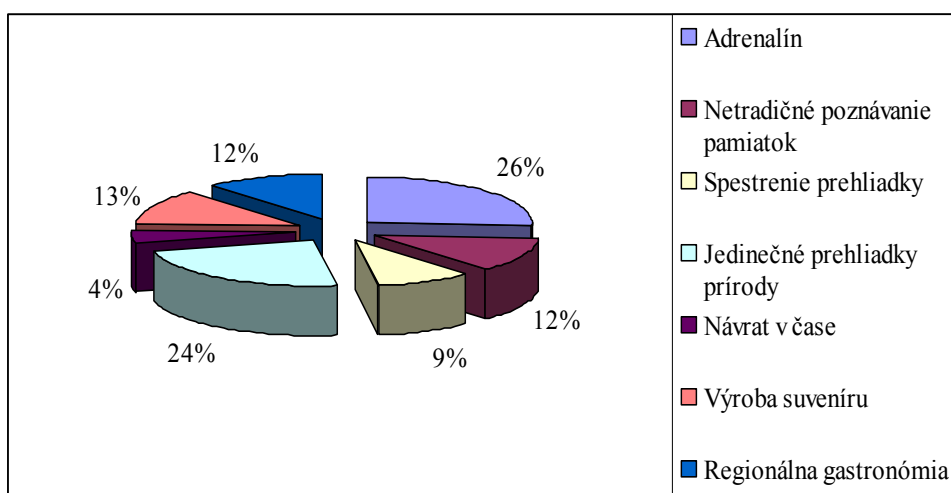
Pod pojmom zážitkový cestovný ruch si najviac respondentov predstavuje zážitok z adrenalínu 26%, čo môže mať za následok práve to, že adrenalínový šport v nás zanecháva najväčší pocit strachu a vzrušenia, tým pádom aj dlhodobého zážitku.

⁴⁹ SPRÁVA NÁRODNÉHO PARKU SLOVENSKÝ RAJ: *Projekt Life – príroda: Ochrana diverzity biotopov v NP Slovenský raj*, 2006.

24% respondentov si predstavuje pod pojmom jedinečnú prehliadku prírodného bohatstva. Túto formu vieme využiť aj v našom riešenom území, ktoré má pre tieto formy zážitku výborné podmienky. V neposlednom rade skončila výroba vlastnoručného suveníru s počtom 13% a taktiež príprava jedál vo forme zážitkovej gastronómie spolu s poznávaním kultúrnych pamiatok netradičnou formou s rovnakým počtom 12%.

Otázka č. 2: Čo si predstavujete po pojmom zážitkový cestovný ruch?

Graf 2: Predstava o pojme zážitkový cestovný ruch

Zdroj: vlastné spracovanie

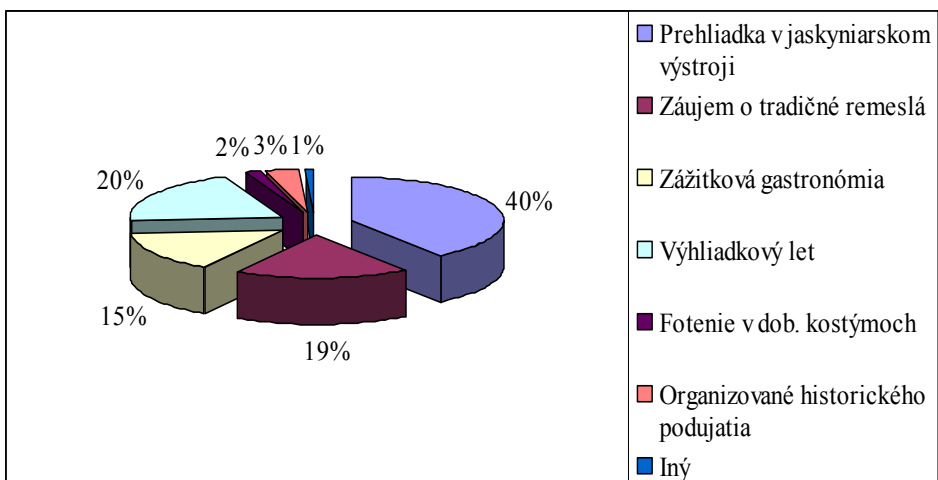
Zaujímalo nás, či je ponuka zážitkov rozhodujúca pri výbere miesta pre ich rekreáciu. Z prieskumu jednoznačne vyplýva, že takmer všetci respondenti 98% dajú prednosť miestu, ktoré im prinesie do života určitý zážitok. Tu sa potvrdzuje dnešný trend zážitkového cestovného ruchu. Na otázku, prostredníctvom ktorej sme chceli zistiť názor respondentov o vplyve zážitkového cestovného ruchu na celkový rozvoj odpovedalo 165 respondentov t.j. 96%, že táto forma cestovného ruchu má vplyv na celkový rozvoj. Iba 4% si myslia opak. Tento názor mali len ľudia nad 60 rokov, kde sa môžeme domnievať, že hlavnou príčinou je, že práve pre nich je prioritou oddych, pokoj v mieste pobytu.

Prieskumom sa zistilo, že najväčší záujem o ktorý by respondenti prejavili záujem a mali by ho chuť zažiť je návšteva jaskyne v jaskyniarskom výstroji o ktorú prejavilo záujem 40% respondentov. O výhliadkový let prejavilo záujem 20%. Iba 1%

opýtaných uviedlo inú možnosť a to zoskok padákom túto možnosť uviedli mladí ľudia do 25 rokov. O prezentáciu a vyskúšanie si tradičných remesiel by prejavilo záujem 19%. Môžeme povedať, že všetky druhy o ktoré je záujem, by sme vedeli aplikovať na našom území, ktoré má vysoké predpoklady a možnosti pre tieto druhy zážitkov. Čo môžeme považovať za veľmi pozitívny impulz k rozvoju tejto formy cestovného ruchu.

Otázka č. 5: O aký druh zážitku by ste prejavili záujem? (2 príklady)

Graf 3: Záujem o jednotlivé druhy zážitkov

Zdroj: vlastné spracovanie

Overovali sme si aj celkovú spokojnosť respondentov so súčasnou ponukou v našom regióne. Z odpovedí je zrejmé, absolútna väčšina respondentov, čo predstavuje 92% nie je spokojná, len 8% tvrdí opak. Môžeme predpokladať, že takáto nespokojnosť súvisí hlavne s absenciou vedľajších služieb zameraných na zážitky. Pretože aj napriek veľkému prírodnému a kultúrno-historickému potenciálu, ktoré môže vyvolať v návštevníkovi zážitok, sú respondenti nespokojní. Môžeme tak skonštatovať, že respondenti prejavujú záujem o zrealizovanie zážitkových aktivít.

Hodnotili sme aj informovanosť o súčasných možnostiach týkajúcich sa zážitkového cestovného ruchu v regióne Horného Gemera. Z prieskumu jednoznačne vyplýva, že respondenti nie sú dostatočne informovaní o týchto možnostiach. Až 82% respondentov nevie posúdiť svoju informovanosť a 18% sa vyjadrilo, že s informovanosťou nie je spokojná. Čo môže byť následkom toho, že v regióne nie je dostatočná ponuka týchto zážitkových aktivít. A tie zážitkové aktivity, ktoré sú

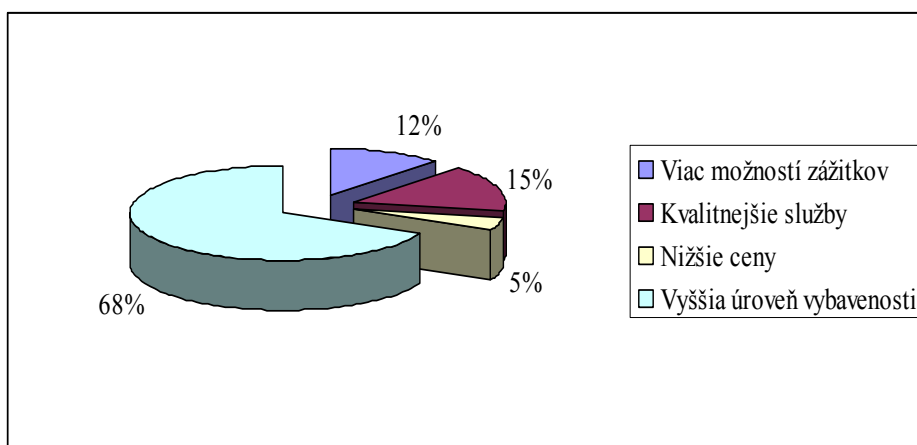
ponúkané nie sú dostatočne propagované. To znamená, že takéto služby resp. organizované podujatia by sa mali viac spropagovať.

Zaujímalo nás, či respondenti vyhľadávajú zážitky v iných častiach Slovenska. Na otázku odpovedalo 164 respondentov t.j. (95%) z celkového počtu, že vyhľadávajú zážitky v iných častiach Slovenska. Iba 8 respondentov t. j. (5%) odpovedalo, že zážitky v iných častiach nevyhľadáva. Nasledujúca otázka nám vyjadří, z akých dôvodov uprednostňujú iné časti Slovenska.

Podľa výsledkov vidíme dôvody uprednostnenia iných častí Slovenska. Výsledky nášho prieskumu v súvislosti s dôvodmi návštev iných častí naznačujú potrebu zvýšenia úrovne vybavenosti. Takto sa vyjadrilo 68% opýtaných, 15% by privítalo kvalitnejšie služby, 12% navštevuje iné časti pre viac možností zážitkov a len 5% kvôli nižším cenám. Táto otázka slúžila ako kontrolná, kde sa fakt s nedostatočnou vybavenosťou a nespokojnosťou so službami znova potvrdil. V prieskume, ktorý sa uskutočnil v rokoch 2009-2010 k projektu Spoločný marketingový plán Slovenského a Aggtelekského krasu poukazuje taktiež na nespokojnosť predovšetkým s čistotou verejných priestranstiev, s informačnými službami a taktiež poukazuje na nedostatočnú kvalitu služieb. Čo sa týka absentujúcich podujatí, najviac opýtaných odpovedalo, že im chýbajú hlavne kultúrne podujatia a taktiež športové podujatia.

Otázka č. 9: Z akých dôvodov uprednostňujete iné regióny?

Graf 4: Dôvody uprednostnenia iných častí Slovenska

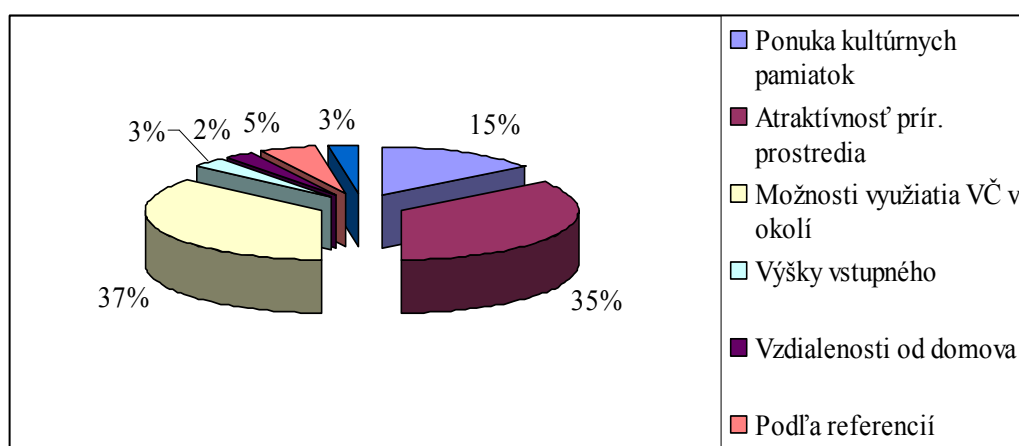

Zdroj: vlastné spracovanie

Z prieskumu vyplynulo, že respondenti si najčastejšie vyberajú miesto svojej návštevy, pobytu hlavne podľa možnosti ďalšieho využitia voľného času v okolí, uviedlo tak 37%, len o dve percentá menej 35% uviedlo, že miesto pobytu si vyberajú podľa atraktívnosti prírodného potenciálu. Na tretej pozícii skončila možnosť ponuky kultúrnych pamiatok, história miesta, expozície, na základe ktorej sa opýtaní rozhodujú v 15%. S najmenším počtom 2% sa respondenti rozhodujú na základe vzdialenosti od domova. Tu môžeme povedať, že je veľmi dôležité vytvoriť možnosti ďalšieho využitia voľného času v okolí prírodných a kultúrnych pamiatok, pretože podľa nášho prieskumu to patrí k rozhodujúcim faktorom. Z prieskumu vyplynul aj fakt, že nie je dôležité ako ďaleko je daná atraktivita vzdialená od nášho domova ale fakt, že tu návštevníci môžu atraktívne využiť svoj voľný čas a následne, tak odchádzať s množstvom zážitkov.

Otázka č. 10: Podľa čoho si vyberáte miesto návštevy, pobytu?

Graf 5: Hlavný dôvod pre výber miesta návštevy, pobytu

Zdroj: vlastné spracovanie

Nasledujúcou otázkou sme chceli zistiť, či respondenti aspoň raz navštívili hrad Krásnu Hôrku, kaštieľ Betliar a Krásnohorskú jaskyňu. Z odpovedí vyplynulo, že 81% navštívilo aspoň jednu z týchto pamiatok zatiaľ čo, 19% ešte nenavštívilo ani jednu.

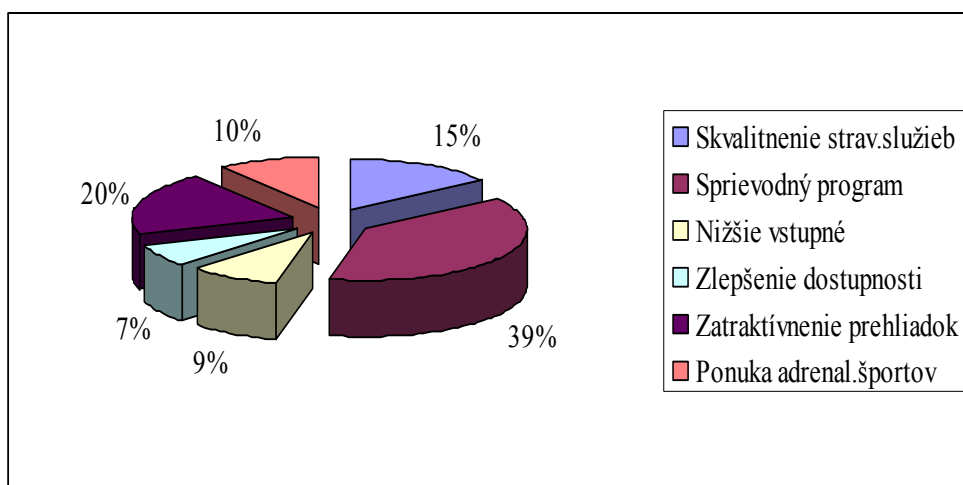
Výsledky signalizujú jednotlivé zmeny, ktoré by privítali práve v okolí hore uvedených pamiatok. Jednoznačný záujem 39% je o vytvorenie sprievodného programu v okolí pamiatok, ktorý by ešte viac zatraktívnil pamiatky. Tým pádom by bolo viac možností pre využitie voľného času, tu sa nám opäť potvrdila otázka (č.10), v ktorej

respondenti odpovedali, že miesto svojej dovolenky si vyberajú na základe možnosti trávenia voľného času. O zatraktívnenie prehliadok prejavilo záujem 20% opýtaných. A 15% má záujem o skvalitnenie stravovacích služieb v okolí. Čo môžeme považovať za príležitosť pre uvedenie zážitkovej gastronómie do ponuky v okolí týchto pamiatok. To by znamenalo zvýšenie kvality, možností stravovania ale aj atraktivity týchto služieb. Ani jeden z opýtaných neuviedol možnosť nie je potrebné robiť zmeny, čo môžeme pokladať za alarmujúce, pretože to svedčí o absolútnej nespokojnosti so súčasnou ponukou. Nevieme však povedať, či by sa návštevnosť týchto miest zvýšila v prípade odstránenia týchto nedostatkov respektíve zavedenia nových atraktívnych ponúk.

Otázka č. 12: Ak ste navštívili hore uvedené pamiatky, aké zmeny by ste privítali pre zlepšenie služieb v ich okolí? (Uveďte 3 zmeny)

Ak nie čo by Vás sem priťahovalo?

Graf 6: Záujem o zmeny pre zvýšenie počtu návštev

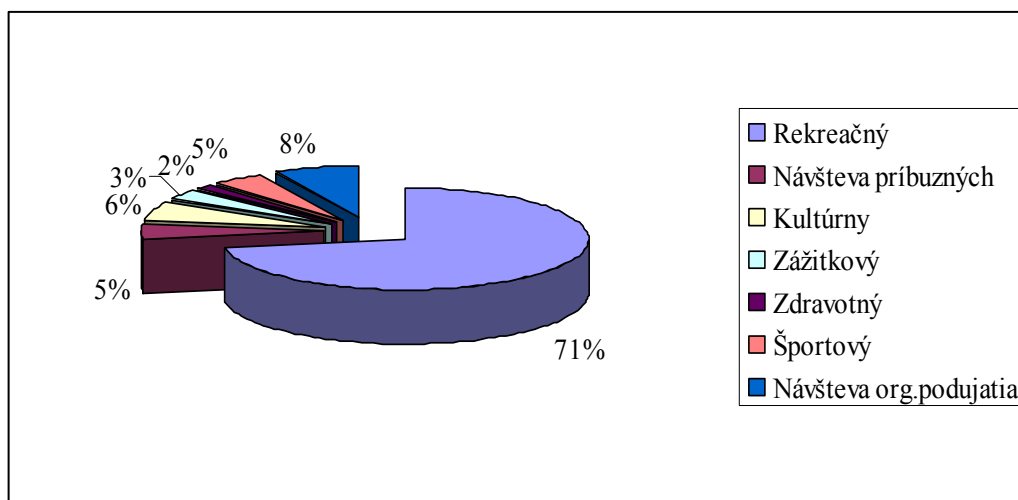
Zdroj: vlastné spracovanie

Z grafu je zrejmé, že hlavný motív návštevy regiónu je rekreačný 71%, môžeme predpokladať, že je to výsledok toho, že tento región disponuje s veľkým množstvom prírodných ale aj kultúrnych pamiatok. Na druhom mieste so 8% je návšteva organizovaného podujatia. Len 2% respondentov uviedli, že hlavný dôvod návštevy je zážitkový, môžeme tak konštatovať, že to je výsledkom absencie práve tejto formy cestovného ruchu v našom regióne. A je to príležitosť pre jeho rozvoj. Predpokladáme,

že ak by sme zatriktívni prírodné a kultúrne prostredie o ďalšie možnosti využitia voľného času vo forme zážitkov tento motív by mal stúpajúcu tendenciu.

Otázka č. 13: Aký bol hlavný motív návštevy nášho regiónu Horného Gemera? resp. ak by ste tu nežili, čo by Vás motivovalo navštíviť tento región?

Graf 7: Hlavný motív návštevy regiónu Gemera

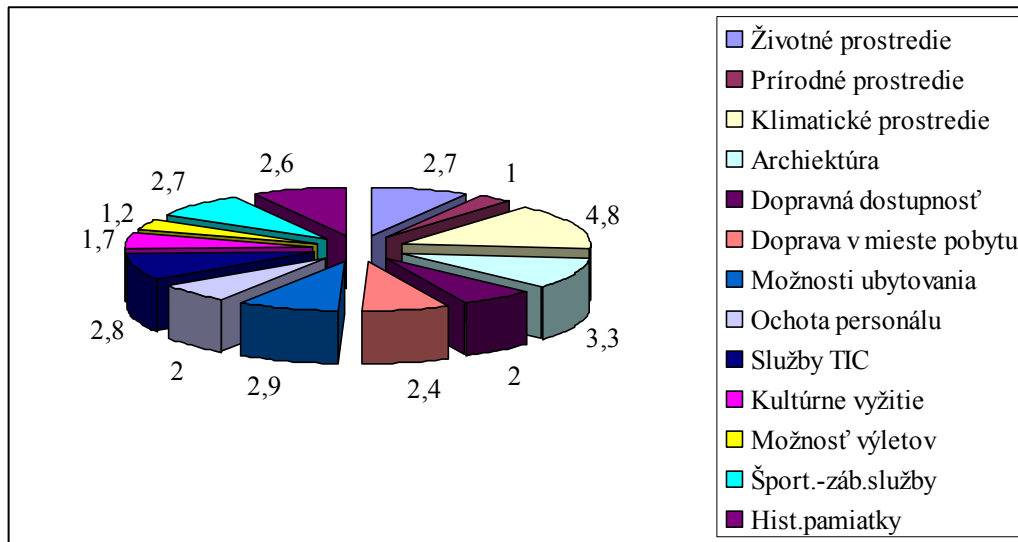

Zdroj: vlastné spracovanie

V nasledujúcej otázke, mali respondenti zhodnotiť stupňom dôležitosti, ktorá súčasť ponuky je pre nich dôležitá v mieste ich návštevy. Hodnotili známkou 1 až 6. Z grafu vidíme, že najdôležitejšie je prírodné prostredie so stupňom dôležitosti 1, čo môžeme pokladať za výhodu, keďže naše územie ponúka dostatočné množstvo krásneho prírodného prostredia. Tu sa nám znova potvrdilo, že návštevníci majú najväčší záujem o turistiku v prírode. Nasledujúci najvyšší stupeň dôležitosti získali možnosti výletov v okolí, ktorými taktiež územie disponuje v dostatočnom množstve vzhľadom na atraktivnosť prostredia. Čo môžeme považovať za pozitívne pre ďalší rozvoj v oblasti. Najnižší stupeň dôležitosti získali klimatické podmienky, ktoré respondenti nepovažujú za rozhodujúce pri výbere miesta pobytu.

Otázka č. 14: Označte stupňom dôležitosti, ktorá súčasť ponuky je pre Vás dôležitá:

Graf 8: Ohodnotenie stupňom dôležitosti

Zdroj: vlastné spracovanie

Overili sme si, či by respondenti odporučili navštíviť náš región či už z vlastnej skúsenosti alebo zo skúseností svojich známych. 95% odpovedalo, že by návštevu odporučilo svojim známym. Čo môžeme hodnotiť za veľmi pozitívne. A opäť je to dôkaz toho, že táto oblasť je atraktívna pre návštevníkov a má vysoké predpoklady na to aby bola jednou z najvyhľadávanejších oblastí v rámci cestovného ruchu na Slovensku vďaka vysokej koncentrácii prírodných a kultúrnych krás. Čo sa týka názorov, ktoré poskytol dotazník spracovaný v Marketingovom pláne Slovenského a Aggteleškého krasu, takmer 43% nebola rozhodnutá k opakovanej návšteve tejto oblasti, 23,4% uviedlo, že túto lokalitu pravdepodobne navštívi, avšak svoju opakovanú návštevu neplánuje 22,6% opýtaných.

Z odporúčení respondentov vyplýva, že región Horného Gemera by odporučili svojim známym navštíviť na 3 dni takto odpovedala prevažná väčšina t.j. 68%. Len 4% by odporúčali navštíviť na 7 a viac dní. Na tieto názory sa môžeme pozrieť z viacerých hľadísk. Domnievame sa, že maximálne tri dni označili práve z dôvodu, že návštevníci tejto oblasti nemajú k dispozícii žiadny sprievodný program, resp. žiadne možnosti pre využitie svojho voľného času napr., ktorý sa im zvýši po absolvovaní nejakej pešej

turistike alebo návšteve kultúrnej pamiatky aj napriek veľkej koncentrácii rôznych zaujímavých miest. Cieľom rôznych rozvojových agentúr, malých a stredných podnikateľov v cestovnom ruchu je hlavne to aby sa tu návštevníci zdržali, čo najdlhšiu dobu a aktívne využili svoj voľný čas, preto musí byť k dispozícii návštevníkom viaceré možnosti pre plnohodnotné využitie ich voľného času.

3.5 Zhrnutie prieskumu

Výsledky nášho dotazníkového prieskumu na skúšobnej vzorke respondentov poukazujú, že existuje reálny dopyt po zážitkovom cestovnom ruchu v regióne. Motiváciu účasti potenciálnych návštevníkov cestovného ruchu, podmieňujú hlavne súčasné trendy v cestovnom ruchu a taktiež zmena chápania životných hodnôt. Do popredia sa tak dostáva záujem o také formy rekreácie, ktoré v návštevníkovi zanechajú určitý zážitok.

Poskytnutie služieb pre ďalšie možnosti využitia voľného času v mieste pobytu, zábava, nové zážitky, možnosti vyskúšania tradičných remesiel, ochutnávka regionálnych jedál patria k súčasným motívom, ktoré lákajú ľudí k návšteve určitých miest, lokalít, destinácií.

Prieskumom bolo odhalené, že potenciálnym návštevníkom záleží na možnostiach trávenia voľného času v mieste pobytu, ktoré sú podmienené určitou kvalitou poskytovaných služieb.

Zistili sme, že súčasná ponuka zážitkového cestovného ruchu je z pohľadu respondentov nedostatočná a preto je potrebné navrhnúť určité varianty zážitkového cestovného ruchu pre zatraktívnenie súčasnej ponuky a pre oslovenie ešte väčšieho počtu potenciálnych návštevníkov. Respondenti poukazovali aj na nespokojnosť s kvalitou služieb za príslušné ceny.

K silným stránkam riešeného územia patrí hlavne pestrosť územia, keďže návštevníci prejavujú záujem hlavne o prírodné a kultúrno-historické prostredie, ktoré toto územie poskytuje v dostatočnej miere.

Výsledky prieskumu nám potvrdili záujem o spoznávanie regiónu vo forme zážitkového cestovného ruchu. Prieskum nám poskytol užitočné informácie týkajúce sa záujmu a predstávach návštevníkov v oblasti zážitkového cestovného ruchu. Na základe

týchto podsunutých námetov môžeme eliminovať súčasné nedostatky. Zároveň môžeme navrhnúť jednotlivé balíčky služieb a rozšíriť tak ponuku regiónu pre prilákanie a zvýšenie spokojnosti návštevníkov, ktorí budú odchádzať s nezabudnuteľnými zážitkami.

Jednotlivé návrhy pre rozvoj tohto regiónu sú rozpracované v nasledujúcej časti práce.

3.5.1 Vyhodnotenie stanovených hypotéz

Hypotézy stanovené pred realizáciou práce boli vyhodnotené na základe získaných informácií a následne potvrdené alebo vyvrátené.

Tabuľka 9: Vyhodnotenie hypotéz

Hypotéza	Potvrdená	Vyvrátená
Hypotéza č.1: Predpokladáme, že viac ako 50% respondentov si pod pojmom zážitkový cestovný ruch predstaví zážitky spojené s adrenalínom.		✓
Hypotéza č.2: Predpokladáme, že z dotazníkového prieskumu vyplynie nespokojnosť respondentov so súčasným stavom zážitkového cestovného ruchu v regióne Horného Gemera.	✓	
Hypotéza č.3: Viac ako 50% návštevníkov si dnes vyberá miesto svojho pobytu na základe ďalších možností aktívneho využitia svojho voľného času.		✓

Zdroj: vlastné spracovanie

4. NÁVRH ZÁŽITKOVÝCH PRODUKTOV

4.1 Východiská pre tvorbu zážitkových produktov

V súčasnej dobe s množstvom ponúkaných produktov v cestovnom ruchu a stále rastúcou konkurenciou rôznych produktov už nestačí ponúkať len samotnú destináciu, ktorá sa považuje za atraktívnu vďaka množstvu prírodného, kultúrneho a historického bohatstva. V dnešnej dobe sa stávajú vyhľadávanými práve tie produkty, ktoré návštevníkom ponúkajú niečo viac. Návštevníci chcú odchádzať domov so spomienkami, zážitkami, o ktoré sa podelia so svojimi známymi po príchode domov a následne im danú destináciu odporučia.

Z dôvodu zvýšenia atraktivity riešeného územia a poskytovania množstva rozličných zážitkov, sme sa rozhodli ponúknuť v regióne produkty s viacerými témami pre získanie zážitkov. Návštevníci tohto regiónu si tak budú môcť spojiť svoj pobyt s gastronomickým zážitkom, zoznámením sa s tradičnými remeslami, otestovaním si svojich schopností prežitia v prírode v spojení s adrenalínovým zážitkom a mnohých iných.

Mesto Rožňava ako hlavné centrum regiónu Horného Gemera, je každoročne vyhľadávaným miestom hlavne vďaka svojmu prírodnému, kultúrnemu a historickému potenciálu. Hlavným cieľom je navrhnuť produkty zážitkového cestovného ruchu, ktoré by prispeli k zvýšeniu návštevnosti tohto regiónu ale taktiež by zvýšili spokojnosť návštevníkov s ponukou nevšedných zážitkov.

Región aj napriek svojmu bohatstvu, ktoré je lákadlom pre mnohých turistov nedokáže zdržať návštevníkov na dlhšiu dobu. Región, tak môžeme označiť za región s tranzitnými návštevníkmi. Je to dôsledkom toho, že turisti nemajú ako a kde stráviť svoj voľný čas, ktorý im zostáva po prehliadke prírodných a historických objektov. Absentuje akákoľvek ponuka produktových balíkov. Akýkoľvek prírodný alebo kultúrno-historický potenciál nie je dostatočne využitý.

Územie regiónu by malo byť z pohľadu cestovného ruchu lepšie využité a to napríklad aj za pomoci návrhov pre vytvorenie produktu zážitkového cestovného ruchu pod názvom „Po ceste k zážitkom“.

Návrh rieši vytvorenie zážitkovej cesty v regióne, ktorá bude zameraná na zatraktívnenie kultúrno-historického a prírodného dedičstva a tiež na zatraktívnenie využitia voľného času návštevníkov tohto regiónu.

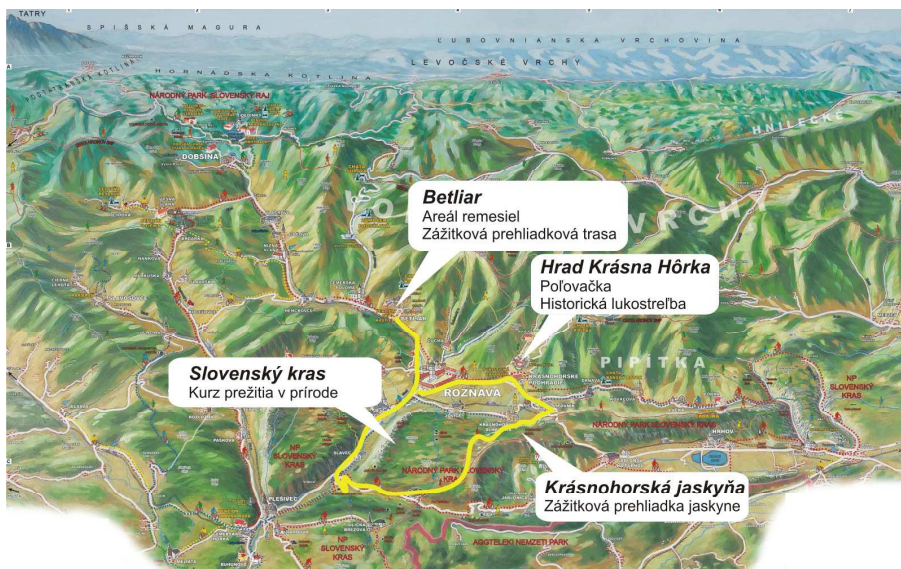
Zmyslom návrhu tejto cesty je vytvorenie produktu zameraného na zážitkový cestovný ruch, zatraktívnenie a vytvorenie nového imidžu regiónu.

Navrhovaná cesta nie je zameraná len na určitý segment návštevníkov ale pre všetkých, ktorí si ten svoj zážitok môžu odniesť z návštevy prírody, historického objektu alebo z našej kultúry.

Navrhovaný produkt Po ceste k zážitkom pozostáva:

- z navrhutej trasy v prírodnom parku pri kaštieli Betliar s jednotlivými skrýšami otázok,
- z návrhu remeselníckych stánkov určených na predvádzanie zážitkových kurzov,
- z navrhnutého obchodu zameraného na predaj tradičných výrobkov a predaj tradičných regionálnych gastronomických špecialít,
- z návrhu jednotlivých aktivít ponúkaných v okolí ako je historická lukostreľba, poľovačka, kurz prežitia v prírode.

Obrázok 2: Mapa trasy „Po ceste k zážitkom“

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 10: Prehľad jednotlivých objektov s ponukou zážitkov

Objekt – atraktivita	Zážitková aktivita
Kaštieľ Betliar	Zážitková prehliadka parku Areál remesiel Výhliadkový let
Hrad Krásna Hôrka	Historická lukostrelba
	Poľovačka
NP Slovenský kras	Kurz prežitia v prírode
Krásnohorská jaskyňa	Prehliadka jaskyne v jaskyniarskom výstroji

Zdroj: vlastné spracovanie

Produkt po Ceste k zážitkom sa tak môže stať zaujímavým pre tých, ktorí sa zaujímajú nielen o kultúrno-historické dedičstvo ale aj o prírodné dedičstvo. Na svoje si tiež budú môcť prísť aj milovníci adrenalínu, ktorí radi skúšajú svoje psychické a fyzické možnosti. Návštevníci budú mať možnosť zakúpenia tradičných remeselných výrobkov, tradičných regionálnych jedál a taktiež absolvovať zážitkové remeselné a gastronomické kurzy.

Jednotlivé navrhované opatrenia týkajúce sa spestrenia prehliadok a zvýšenia zážitkov z návštevy regiónu sa snažia prostredníctvom rôznych aktivít o zvýšenie príťažlivosti tohto regiónu a tiež o zintenzívnenie zážitkov.

Vytvorenie jednotlivých služieb, sprievodných zážitkových aktivít a ich následné uvedenie na trh si vyžaduje spoluprácu miestnych subjektov z oblastí súkromnej a verejnej sféry.

Zrealizovanie jednotlivých návrhov pre ďalšie využitie voľného času v okolí pamiatok je jednou z možností ako udržať turistov dlhší čas v našom regióne. Preto je taktiež potrebné ponúknuť komplexné služby, vytvárať jednotlivé balíky služieb, ktoré by boli prispôsobené jednotlivým cieľovým skupinám.

Jednotlivé návrhy vychádzajú z analýzy ponuky cestovného ruchu v regióne. Analýza potvrdila, že v regióne existuje dostatočný potenciál, ktorý môžeme využiť pre zavedenie zážitkového cestovného ruchu, ktorého hlavným cieľom bude zatriktívnenie okolia pamiatok a vytvorenie nového imidžu regiónu. Návrhy sú podložené záujmom

potenciálnych návštevníkov. Zostavenie návrhov reaguje na jednotlivé požiadavky respondentov a taktiež na možnosti ponuky nášho regiónu, ktoré boli získané na základe primárneho a sekundárneho prieskumu.

Návrhy jednotlivých sprievodných programov, služieb, aktivít sú navrhované tak aby každý cieľový segment si vedel nájsť takú aktivitu, ktorá mu poskytne, čo najintenzívnejší zážitok.

4.1.1 Popis navrhovanej cesty pod názvom „Po ceste k zážitkom“

Pobyt v regióne Horného Gemera je zameraný hlavne na poznávanie a návštevu kultúrno-historických a prírodných pamiatok, ktoré budú spojené s jednotlivými zážitkovými aktivitami.

Cesta bude určená pre všetky vekové kategórie, záleží len na návštevníkoch o čo prejavia záujem a ktorá forma zážitku bude pre nich atraktívna. Návštevníci si budú môcť z tejto cesty odniesť zážitky spojené s kultúrno-historickým programom, so športovými alebo adrenalínovými aktivitami.

Medzi hlavné aktivity bude patriť návšteva pamiatok (Hrad Krásna Hôrka, Kaštieľ Betliar, Krásnohorská jaskyňa), účasť pri výrobe tradičných výrobkov, jedál. Návštevníci si budú mať príležitosť naučiť sa strieľať z luku, zúčastniť sa poľovačky a taktiež sa zažiť adrenalínové a zážitkové aktivity počas pešej turistiky v NP Slovenský kras. Počas ktorej sa účastníci naučia základy prežitia v prírode, vyskúšajú si skalolezenie a otestujú svoje psychické a fyzické možnosti.

Jednotlivé ponúkané atraktivity na seba nadväzujú a ponúkajú tak zážitkový turistický produkt, ktoré je možné prispôbiť podľa náročnosti a prianí návštevníkov aj spolu s ďalšími službami ako je ubytovanie, stravovanie v regióne.

Návštevníkom regiónu, bude zostavený itinerár cesty počas ktorej budú môcť zažiť zážitky rôzneho druhu.

Produkt po ceste k zážitkom bude možné ponúkať počas celej letnej sezóny od 15. júna do 15. septembra. Bude ho možné skombinovať a rozšíriť s inými kultúrnymi akciami, konanými v regióne ako napr. Krásnohorské renesančné dni, Gemersko-turniansky festival, Dni vidieckych piecok, ktoré sú vhodnou príležitosťou pre priblíženie historickej atmosféry a tiež priblížením kultúry a rôznych druhov tradícií

a zvykov v regióne. V rámci produktového balíka je možné zakomponovať do ponuky zážitkov aj výhliadkový let, ktorý by sa stal ďalšou aktivitou, ktorú môže návštevník v regióne zažiť.

4.1.2 Cieľové skupiny

Identifikácia cieľových skupín pre ktoré sú vytvorené jednotlivé ponuky

Cieľová skupina podľa veku

- mládež do 25 rokov
- dospelý od 25- 62 rokov
- seniori nad 62 rokov

Cieľová skupina podľa statusu

- jednotlivci
- organizované skupiny (školské výlety, firemné akcie)
- partnerské páry
- rodiny s deťmi

Cieľové skupiny podľa motivácie návštevy

- návštevníci zaujímajúci sa o historické pamiatky
- návštevníci zaujímajúci sa o prírodné pamiatky
- návštevníci zaujímajúci sa o kultúru, tradície, zvyky
- návštevníci zaujímajúci sa o adrenalínové aktivity

Návštevníci, ktorí sa rozhodnú navštíviť určitý región majú rôzne očakávania, potreby a motívy k tomu aby daný región navštívili a niečo zaujímavé tu prežili, zažili.

Nasledujúca tabuľka poukazuje na najčastejšie potreby zážitkov, ktoré by sa naplnili v prípade vytvorenia nami navrhovaného produktu. Nové vytvorené zážitkové produkty budú uspokojovať široké spektrum návštevníkov. A to nielen bežného turistu ale aj náročných návštevníkov, ktorí sú ochotní si priplatiť.

Tabuľka 11: Potreby a motívy jednotlivých cieľových skupín

Segment	Potreby/motívy
Bežní turisti Záujemcovia o prírodné a kult.-hist.pamiatky	<ul style="list-style-type: none"> - výborná dopravná dostupnosť k zaujímavostiam - pekné prostredie - možnosť získať čo najviac informácií - zažiť nevšedný zážitok - príležitosť vyskúšať si sám, čo najviac vecí - vyrobiť si sám suveníry
Záujemcovia o adrenalínové aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - pekné prostredie - potreba získať zaujímavé informácie - zažiť adrenalín - zistiť kde sú vlastné psychické a fyzické hranice - naučiť sa niečo nové od skúsených inštruktorov
Rodiny s deťmi	<ul style="list-style-type: none"> - získať zážitok s rodinného výletu - pekné prostredie - potreba naučiť sa niečo nové - zabaviť a poučiť deti - vyrobiť si a získať vlastný suveníry - zostať v mieste viac dní - získať nové zážitky z rôznych aktivít - výborná dopravná dostupnosť
Organizované zájazdy	<ul style="list-style-type: none"> - pekné a atraktívne prostredie - získať čo najviac nových informácií - zažiť čo najviac - zúčastniť sa rôznych atraktívnych súťaží - vytvoriť si vlastný výrobok

Zdroj: vlastné spracovanie

4.2 Fázy projektu

Realizáciu projektu môžeme rozdeliť do troch nasledujúcich častí: prípravnej, realizačnej a prevádzkovej. Tieto jednotlivé fázy sa skladá z čiastkových cieľov.

Prípravná fáza

- príprava projektu
- vyriešenie majetkových pomerov ohľadom pozemkov v okolí objektov ponúkajúcich zážitkové aktivity
- získanie finančných prostriedkov na revitalizáciu cestovného ruchu v regióne a jeho propagáciu
- získanie partnerov (TIC Rožňava, Regiontour Rožňava...) pre ponuku aktívneho predaja zážitkového produktu

- zvýšenie propagácie a informovanie verejnosti o jednotlivých zážitkových aktivitách

Realizačná fáza

- vytvorenie areálu remesiel, výstavba
- obstaranie vybavenia a materiálov pre spustenie prevádzkovania zážitkových aktivít
- zabezpečenie dopravy

Prevádzková fáza

- spustenie prevádzkovania zážitkových aktivít
- organizovanie ďalších kultúrnych akcií
- rozširovanie ponuky zážitkových aktivít

4.3 Finančný plán

Finančný plán pozostáva z predpokladaných investícií a nákladov pre začatie podnikania, prevádzkových nákladov, predpokladaných tržieb a výsledku hospodárenia.

Tabuľka poukazuje na predpokladané zdroje financovania. Peňažné prostriedky získame z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, zo sponzorského daru, z čerpania účelového úveru pre podnikateľov a z vlastných zdrojov. Tieto získané peňažné prostriedky budú určené pre pokrytie nákladov v prvom roku podnikania, ktoré sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka 12: Zdroje financovania vstupného kapitálu

Zdroje financovania	€
Vlastné zdroje	30 000
Bankový úver	15 000
Sponzori	16 000
Európsky fond regionálneho rozvoja	24 540
Spolu	85 540

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 13: Zriaďovacie náklady

Náklady	€
Výstavba drevených stánkov	8 500
Nákup remeselníckych pomôcok	3 000
Registračné pokladne	300
Nákup pomôcok pre lukostřelbu	1 000
Nákup pomôcok pre vedenie kurzu v prírode	2 200
Vyhotovenie dobových kostýmov	1 000
Spolu	16 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 14 : Predpokladané mzdové náklady

Zamestnanci/počet	€/sezóna- 13.týždňov	€/rok
riadiateľ	-	8000
ekonóm	-	5000
hlavný manažér	-	6000
šéf animátor	1800	-
inštruktori / 6	9600	-
animátori / 7	12000	-
kočič / 1	1200	-
remeselníci / 8	9600	-
Spolu		53 200

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 15: Predpokladané fixné náklady za sezónu

Fixné náklady	€
Zriaďovacie náklady	16 000
Prenájom pozemkov	6 000
Prenájom autobusu	4 000
Prenájom koča	500
Vodné/ stočné	300
Energie	400
Mzdové náklady	53 200
Poistenie	320
Fixné náklady spolu	80 720

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 16: Predpokladané variabilné náklady za sezónu

Variabilné náklady	€
Remeselný materiál	3 000
Čistiace prostriedky	200
Potraviny	1 120
Ostatné náklady	500
Variabilné náklady spolu	4 820

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 17: Celkové náklady za sezónu

Náklady	€
Variabilné náklady	4 820
Fixné náklady	80 720
Celkové náklady spolu	85 540

Zdroj: vlastné spracovanie

V tabuľke sú uvedené predpokladané tržby, ktoré sme získali z predaja zážitkových produktov vid'.tabuľka 21, ktoré vychádzajú z predpokladanej návštevnosti.

Tabuľka 18: Predpoklad tržieb za sezónu

Produkt	Ø cena v €	Predpokladaný počet návštevníkov / sezónu	Predpokladaná tržba/sezónu
Areál remesiel	2	1950	3 900€
Výroba vlastných výrobkov	12	1300	15 600€
Historická lukostreľba	13	1300	16 900€
Poľovačka	15	1300	19 500€
Kurz prežitia v prírode/1dňový	16	1300	20 800€
Kurz prežitia/2 dňový	26	650	16 900€
Prehliadka v koči	0,75	1300	975€
Spolu	84,75	9100	94 575€

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre zistenie minimálnej návštevnosti, ktorá zabezpečí dosiahnutie zisku sme využili analýzu bodu zvratu. Táto analýza nám vyjadří počet návštevníkov, pri ktorých bude dosiahnutá nulová výška zisku z poskytovania zážitkových aktivít.

Pri analýze bode zvratu, kde sme vypočítali podiel fixných nákladov (80 720€) k variabilným nákladom za jednu aktivitu (0,53€), ktoré sme najskôr odpočítali od priemernej ceny za jednu aktivitu (12€).

Výsledkom analýzy bodu zvratu je 7 038 návštevníkov za sezónu (13. týždňov), čo predstavuje 78 návštevníkov za deň, pri ktorom sa dosiahne nulová výška zisku. Z čoho vyplýva, že v prípade nižšej návštevnosti ako 78 návštevníkov bude podnikanie stratové. Minimálna denná návštevnosť, ktorá zabezpečí dosiahnutie zisku je 79 osôb.

Priemerná denná návštevnosť, ktorá bola stanovená 100 osôb za deň by tak zabezpečila zisk, pretože je vyššia ako vypočítaný bod zvratu (78 osôb).

Predpokladáme, že v ďalších rokoch podnikania sa nám tržby budú zvyšovať v 2. roku o 15% a v 3. roku o 25% oproti 1. roku podnikania. Po splatení úveru v 3. roku podnikania, dôjde k návratnosti investícií, ktoré sme vložili do podnikania z vlastných zdrojov ak budú splnené predpokladané tržby.

Tabuľka 19: Hospodársky výsledok za sezónu (v EUR)

	2013	2014	2015
Tržby	94 575	108 745	118 186
Celkové náklady	85 540	69 993	70 495
Splátka úveru	-	8 500	8 500
Hospodársky výsledok - ZISK	9 035	30 252	39 191

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri porovnaní celkových nákladov a celkových tržieb vid' tabuľka 19 bol dosiahnutý zisk. Tým sa splnil ďalší z predpokladov úspešného prevádzkovania zážitkového cestovného ruchu v regióne Horného Gemera a jeho ekonomická sebestačnosť v nasledujúcich sezónach.

4.3.1 Možné riziká

Tabuľka 20: Identifikácia možných rizík

Riziko	Opatrenia k jeho minimalizácii
nezískanie dostatočných finančných prostriedkov	viac zdrojové financovanie, včasné jednanie s úradmi, bankami v prípade získania menšej časti finančných prostriedkov bude projekt realizovaný postupne
zamietnutie prenájmu pozemkov	včasné jednanie s majiteľmi pozemkov
nedostatok vhodných zamestnancov personálny deficit	včasné vyhľadávanie a školenie zamestnancov
nedostatočný dopyt	využitie vrtkých dostupných možností propagácie

Zdroj: vlastné spracovanie

4.3.2 Predpokladané prínosy produktu

Socioekonomické prínosy

- rozšírenie doplnkových služieb,
- viac možností trávenia voľného času,
- vyššia spokojnosť návštevníkov hradu, kaštieľa
- zvýšená návštevnosť,
- zvýšenie dopytu,
- zvýšenie príťažlivosti regiónu,
- zlepšenie predaja menej atraktívnych komponentov s atraktívnymi,
- opakovaná návšteva regiónu,
- predĺženie doby pobytu v regióne,
- vytvorenie nového imidžu regiónu,
- hospodársky rozvoj v regióne,
- zvýšenie zamestnanosti v regióne,
- rozšírenie spolupráce s ostatnými subjektmi v cestovnom ruchu.

4.4 Podrobný popis navrhovaných zážitkových produktov

4.4.1 Návrh zážitkových produktov

Hlavným cieľom našich návrhov je vytvorenie niekoľkých možností trávenia voľného času formou zážitkového cestovného ruchu v blízkosti jednotlivých pamiatok. Vďaka realizácii by mohlo dôjsť ku zvýšeniu návštevnosti jednotlivých pamiatok, predĺženiu doby pobytu, zvýšeniu atraktivity regiónu, k novému vytvoreniu imidžu k zlepšeniu konkurencieschopnosti voči iným regiónom, čo by malo za následok viacej príjmov z cestovného ruchu nielen pre jednotlivé pamiatky na vytvorenej ceste ale aj pre celý región.

Pre zvýšenie návštevnosti a zatraktívnenie regiónu sme zvolili stratégiu vytvorenia nového zážitkového produktu. Cieľom je zaujať návštevníkom regiónu k návšteve jednotlivých zaujímavých miest na vytvorenej ceste, prilákať nových

potenciálnych návštevníkov k návšteve nielen jednotlivých prírodných a historických objektov ale aj priviesť ich k aktívnej účasti jednotlivých sprievodných aktivít.

Hlavným produktom je zážitková cesta pod názvom po „Ceste k zážitkom“, ktorá vedie po významných pamiatkach regiónu a je obohatená o ďalšie možnosti aktivít v okolí pamiatok, ktoré budú návštevníkom poskytovať nové zážitky.

Vedľajším produktom sú doplnkové služby, ktoré majú príležitosť rozvíjať sa popri tejto navrhutej ceste, ide o služby ubytovacie, stravovacie, informačné a tiež služby podnikateľov, ktorí ponúkajú možnosť výhliadkového letu.

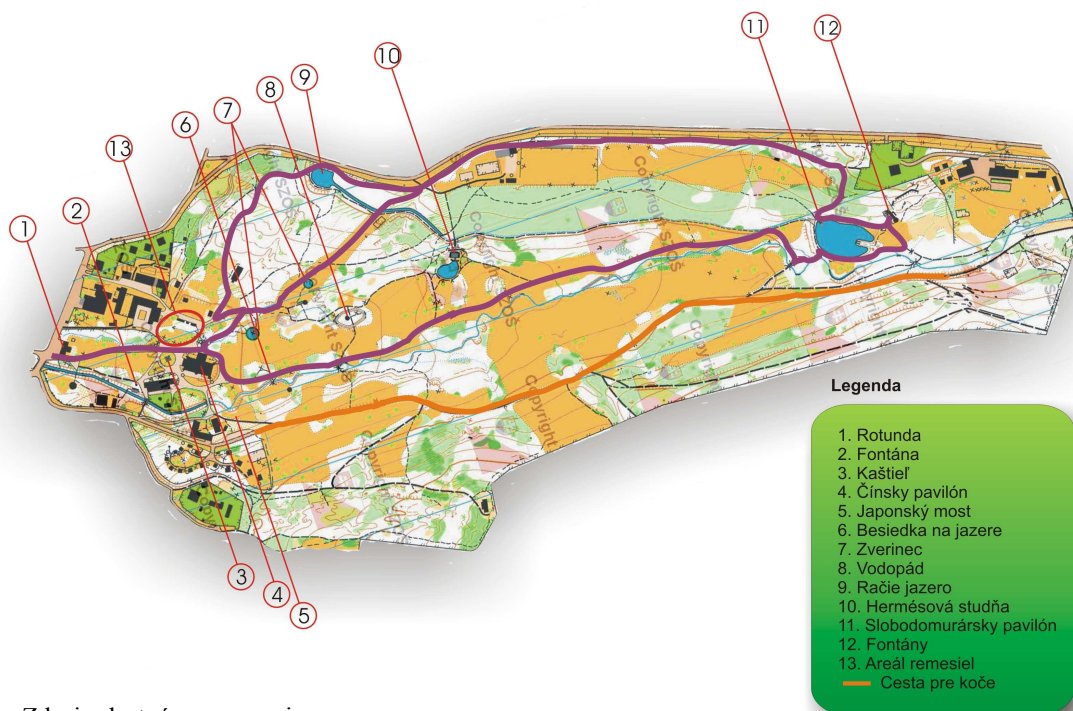
4.4.1.1 Prehliadková trasa parku pri kaštieli Betliar

Kaštieľ Betliar je obklopený krásnym anglickým parkom, ktorý patrí k najväčším udržiavaným parkom na Slovensku. Návštevníci majú možnosť sa ním poprechádzať pred samotnou prehliadkou kaštieľa alebo po nej. Aby sme návštevníkom ponúkli zaujímavú, náučnú a zábavnú formu prehliadky parku, navrhujeme využiť akási spôsob geocachingu, ktorý v preklade znamená skrýša na zemi, zvyčajne na zaujímavých miestach, ktoré tento park ponúka.

Návštevníci/hľadači by po zakúpení vstupenky do kaštieľa obdržali mapku s trasou parku a lístok s voľným miestom pre vyplnenie správnych odpovedí. Na mapke by boli uvedené GPS súradnice podľa ktorých by hľadači danú skrýšu hľadali. K tejto aktivite je potrebné mať GPS prijímač resp. mobilný telefón s navigáciou.

Ak hľadač skrýšu objaví, bude v nej ukrytá otázka na ktorú je potrebné odpovedať (viď.Príloha D). Otázka sa bude týkať danej zaujímavosti pri ktorej je skrýša situovaná, odpoveď tak bude môcť nájsť na informačných tabuliach umiestnených pri jednotlivých zastaveniach. Návštevník sa tak zábavnou formou dozvie o jednotlivých zaujímavostiach v prírodnom parku. A v prípade správne zodpovedaných otázkach bude mať možnosť vyhrať vstup k remeselníckym stánkom.

Obrázok 3: Mapa prehliadkovej trasy parku pri kaštieli Betliar

Zdroj: vlastné spracovanie

Prehliadka parku začína pri vstupnej bráne, pri ktorej je postavená rotunda, ktorá slúžila ako knižnica a rodinný archív. Na priestranstve pred kaštieľom je situovaná fontána v tvare štvorlístka so sochou okrídlenej ženy Psyché. V pravej časti kaštieľa sa nachádza správcovská budova, ktorá poskytovala ubytovanie personálu panstva. Ak návštevník pôjde v smere prehliadky dostane sa po 5 minútach k Čínskemu pavilónu, ktorý predstavuje osemuholníkovitú kupolovitú stavbu v blízkosti kedysi tenisového ihriska. Objekt slúžil na odkladanie športových potrieb a na odpočinok pri hre. Približne po 5 minútach sa návštevník dostáva mierne točitou cestou k Japonskému drevenému mostu, ktorý vedie cez Krivý potok. Od Japonského mosta približne po 20 minútach návštevník príde ku kamennému klenutému mostu od ktorého príde po 5 minútach k najväčšiemu rybníku v parku s menším umelým vodopádom. Pri brehu jazera je situovaná malá besiedka na jazere. Len pár minút od jazera je postavená pozoruhodná stavba v podobe miniatúrneho stredovekého hradu, ktorá slúžila ako zverinec. Cestou naspäť návštevníkov privoláva svojim hukotom najväčší umelý vodopád na Slovensku. Vodopád ústi asi 10 m na vrchnom okraji vežovitého múru z neomietnutých kameňov. Múr má dve poschodia a kedysi tu chovali ľadové medvede. Návštevník môže

pokračovať cestou po schodoch, ktoré vedú popri vodopáde. Odkiaľ vedie krátka cestička k Račiemu jazeru v ktorom chovali okrem rýb aj raky. Po tejto krátkej odbočke návštevník schádza k Hermésovej studni s pôvodným názvom mokrá pivnica. Po niekoľkých krokoch od tejto studni sa návštevník dostane k Slobodomurárskemu pavilónu s dvoma klenutými kamennými mostmi. Predstavuje malý domček s osemuholníkovým pôdorysom, obohatený o vodnú priekopu. Vo vnútri môže návštevník zazrieť veľmi cennú neskoro klasicistickú maľbu. Pokračujúc cestou od vodopádu sa návštevník môže pristaviť pri zvláštnej plastike olympijského ohňa umiestneného asi 40 m od vodopádu. Pôvodne na vrchole bola kovová nádoba, v ktorej zapalovali oheň pri významných oslavách. Na konci prehliadkovej trasy návštevník prechádza popri fontánach.

Aby sa touto absolvovanou prehliadkou parku zďaleka nevyčerпали možnosti pre získanie zážitkov v tomto prostredí. Navrhujeme využitie asphaltovej lesnej cesty, ktorá sa tiahne na východnom svahu údolia po celej dĺžke pre ponuku prehliadky parku sprevádzanú kočišom v dobovom oblečení v historickom koči. A taktiež pre navodenie atmosféry a spestrenie prehliadky parku navrhujeme predvádzanie animátorov v dobovom oblečení, s ktorými by bolo možné fotografovanie sa.

4.4.1.2 Areál remesiel pri kaštieli Betliar

Ďalšou možnosťou trávenia času pri kaštieli by mohla byť ponuka výroby remeselných výrobkov a tradičných jedál z regiónu spojená s ochutnávkou. Návštevníci budú mať jedinečnú možnosť vyrobiť si svoj vlastný suvení. Každé remeslo je výnimočné a láka mnohých ľudí, ktorí si ho budú môcť vyskúšať. Cieľom je tak návštevníkov zoznámiť s výrobou tradičných výrobkov a vyvolať v ňom potrebu aktívne sa zúčastniť na workshopoch. Návštevníci tu môžu pozorovať obyčajných ľudí pri výrobe výrobkov, obdivovať ich tvorivosť a zručnosť. Majú príležitosť vcítiť sa do dávnych čias zažiť atmosféru, ktorú budú dotvárať ľudia prezlečení v ľudových krojoch.

Priebeh zážitkových aktivít:

Pri každom remeselnom stánku bude zručný remeselník v úlohe inštruktora, ktorý bude mať za úlohu pripraviť potrebný materiál a pomôcky, vysvetliť základy jednotlivých remesiel a postupov pri práci. Po krátkej ukážke si v prípade záujmu každý účastník bude môcť vyrobiť svoj vlastný výrobok.

Základom tvorivých aktivít bude výroba tradičných výrobkov. Pre návštevníkov budú pripravené rôzne varianty pre vytvorenie si vlastného suveníru. Je potrebné si uvedomiť rôznu šikovnosť účastníkov, preto budú pri výrobe napomáhať skúsení remeselníci a výrobky budú rozpracované dopredu v niekoľkých rôznych fázach. Každý si tak bude môcť zvoliť podľa svojich zručností a schopností rôzny začiatok výrobného procesu určitého druhu výrobku.

Stánok s ukážkou hrnčiarskeho remesla

Stánok bude ponúkať výstavu rôznych druhov ručne tvarovaných nádob, úžitkového riadu. Pôjde tu o zoznamenie sa návštevníkov s podstatou a princípmi výroby hrnčiarskych výrobkov. K dispozícii bude hrnčiarsky kruh a kvalitná hlina na výrobu suveníru. Tieto výrobky si budú môcť zakúpiť v podobe ručne vyrobených tanierov, šálok, krčahov a rozličných váz.

Stánok s ukážkou rezbárskeho umenia

Skúsení rezbári budú oboznamovať s rezbárskou tradíciou a predvádzať svoj talent, tým ktorí o toto umenie prejavia záujem. Návštevníci budú mať k dispozícii pomôcky na opracovanie dreva a potrebné materiály. Budú si tak môcť vyrobiť vlastný výrobok vo forme lyžíc, varešiek, tanierov a džbánov a ostatných druhov výrobkov podľa vlastnej fantázie.

Stánok s ukážkou ručného tkania kobercov

O ručnom tkaní kobercov sa návštevníci dozvedia od skúsených žien, ktoré sa tejto činnosti venujú. Priblížia im tak poznatky o tom ako kedysi si ľudia zútuľňovali svoje skromné príbytky kobercami zo zbytkov látok z obnoseného šatstva. Koberce tak tvorili zbytky látok, ktoré boli nastrihané na pásiky a ich konečný výsledok závisel len na zručnosti a fantázií tkáčky.

Stánok s ukážkou paličkovanej čipky

Ukážka ručnej práce paličkovanej čipky, ktorá sa zhotovuje pomocou drevených paličiek na ktorých je navinutá priadza. Toto remeslo by tak mohlo zaujať viac ženské pohlavie, ktoré by si mali možnosť vyskúšať toto remeslo a vyrobiť si tak svoj vlastný obrúsok za pomoci skúsenej remeselníčky.

Stánok s ukážkou kováčskeho umenia

Toto remeslo patrilo k najrozšírenejším remeslám. Kováči zhotovovali predmety, ktoré boli nevyhnutne pre každodenný život. Tu si budú môcť návštevníci pozrieť výrobu kováčskych výrobkov, ale keďže je toto remeslo veľmi náročné nebudú môcť si ho vyskúšať.

Stánok s ponukou tradičných jedál

Väčšina jedál, ktoré si ľudia v minulosti pripravovali boli lacné, pretože obyvatelia tohto regiónu boli chudobní, takže k najpoužívanejším surovinám patrili zemiaky, smotana, bryndza, slanina, masť. Hlavným cieľom by tak bolo poukázať, že aj z jednoduchých surovín je možné pripraviť chutné jedlo, ktoré si budú návštevníci ochutnávať resp. si ho budú môcť sami pripraviť. Hlavná ponuka jedál by pozostávala z bryndzových halušiek, grulovníka, gemerských guliek, lokší, pirôh a posúchov.

Zhrnutie zážitkových aktivít

- zoznámenie sa s podstatou a princípmi výroby jednotlivých remeselných výrobkov,
- výroba vlastných výrobkov/suvenírov,
- návrhy rôznych tvarov, motívov, vzorov výrobkov,
- maľovanie a vyzdobovanie hrnčiarskych výrobkov.

Výroba tradičných remeselných výrobkov musí spĺňať požiadavky bezpečnosti pri práci a požiadavky ochrany zdravia pri práci, preto je potrebné spolupracovať so skúsenými odborníkmi pre danú oblasť.

Výsledkom týchto aktivít je získanie nových poznatkov, skúseností a zážitkov. Tí návštevníci, ktorí sa aktívne zapoja do výroby si odnesú svoj vlastný výrobok ako suvení. Pre ostatných budú tradičné výrobky poskytnuté v obchode so suveními.

4.4.1.3 Historická lukostreľba v areáli hradu Krásna Hôrka

Pre oživenie cestovného ruchu a ponuky možnosti aktívneho trávenia voľného času po ukončení prehliadky hradu, navrhujeme pravidelný každodenný program pod hradom. Program bude ponúkať historickú atmosféru, počas ktorej zažijú to, čo k dávny časom patrí.

Táto zážitková aktivita ponúkne príležitosť vyskúšať si streľbu z historických zbraní. Dobová historická lukostreľba sa využívala na lov zveri, duchovný rozvoj ale i v boji na diaľku, ktorú návštevníkom táto aktivita priblíži. Počas tejto aktivity prídu návštevníci do kontaktu s tradičnými lukmi, kušami, drevenými šípmi a slamenými terčmi.

Opis aktivity:

Skúsení inštruktori oblečení v dobových kostýmoch vysvetlia záujemcom techniku streľby a následne sa im individuálne budú venovať. Po odstrelaní všetkých šípov inštruktori vyberú šípy a vyhodnotia jednotlivé zásahy účastníkov.

V prípade záujmu organizovaného zájazdu ako sú školské výlety, firemné zájazdy inštruktori zorganizujú účastníkom zaujímavú súťaž.

Počet osôb: max. 12

Dĺžka trvania: 1-2 hodiny

4.4.1.4 Poľovačka v areáli hradu Krásna Hôrka

Zážitková aktivita je zameraná na lov zvierat s lukom ako v dávnych dobách. Pôjde tu o spojenie aktívneho oddychu s dobrodružstvom, kde sa účastníci musia premiestňovať medzi jednotlivými stanovišťami a spozorovať figuríny zvierat na ktoré môžu poľovať.

Opis aktivity

Inštruktori naučia účastníkov strieľať s lukom na športové terče a následne sa presunú do priľahlého lesa, kde bude situovaných 10 stanovišť s 3D figurínami zvierat. Účastníci budú na túto zver poľovať z vyhradenej vzdialenosti. Počet získaných bodov bude závisieť od miesta zásahu. Úlohou inštruktorov bude aj organizovanie a vyhodnocovanie jednotlivých súťaží medzi účastníkmi.

Počet osôb: min.5 max. 35

Dĺžka trvania: 3 hodiny

4.4.1.5 Zážitková aktivita spojená s adrenalínom

Vzhľadom o vysoký záujem návštevníkov o pešiu turistiku, poznávanie prírody, stále viacej sa rozvíjajúcemu trendu testovania hraníc svojich psychických a fyzických schopností v neposlednom rade atraktívnu prírodu v okolí, ktorá poskytuje rôzne možnosti pre získanie zážitkov. Navrhujeme v oblasti NP Slovenský kras realizovať kurz prežitia v prírode, ktorý by zabezpečil netradičné vzdelávanie a realizáciu adrenalínových zážitkov. Hlavnou náplňou kurzu by bolo získanie poznatkov z oblasti turistiky, horolezectva, vodných športov, prekonávania rôznych prírodných prekážok a niekoľko hodinové alebo niekoľkodňové odlúčenie od civilizovaného života.

Túto aktivitu by zabezpečovalo a zastrešovalo turistické informačné centrum v Rožňave, kde by si návštevníci mohli rezervovať a dohodnúť termín, náročnosť, trasu a obsah kurzu o ktorý prejavia záujem. Pracovníci by tak zabezpečili kompetentných inštruktorov, ktorí by viedli jednotlivé kurzy prežitia.

Opis aktivity:

Pešia turistika v sprievode skúsených inštruktorov podľa vopred zvolenej trasy a náročnosti. Ich hlavnou úlohou bude naučiť účastníkov orientovať sa v teréne bez mapy, zakladať oheň, naučiť sa získať vhodnú potravu z prírody, vyrábať rôzne pomôcky, ktoré im zabezpečia prežitie v prírode, naučiť sa pripraviť prístelok na

prežitie v noci, naučiť sa prekonať strach a stresové situácie, získať základy skalolezenia.

Príklad programu 1 dňového kurzu prežitia v prírode s nízkou náročnosťou

Štart Krásnohorská Dlhá Lúka

7:00 – získanie základov orientácie sa v teréne

9:00 – vstup do Krásnohorskej jaskyne

10:45 – začiatok pešej turistiky Krásnohorská Dlhá Lúka (315 m n.m.) – Škrídl'ový košiar (630 m n.m.) žltá značka 1,20 min

12:05 - Škrídl'ový košiar (630 m n.m.) – Dievčenská skala (660 m n.m.) zelená značka 0,25 min

12:30 - Dievčenská skala (660 m n.m.) – Rakat'a (554 m n.m.) 60 min.

13:30 – zakladanie ohňa, príprava základných pomôcok, príprava jedla

16:30 – Rakat'a (554 m n.m.) - Zajačia brána (540 m n.m.) červená značka 0,30 min.

17:00 - Zajačia brána (540 m n.m.) - Jablonovské sedlo (535 m n.m) červená značka 60 min.

18:00- Jablonovské sedlo – Lipovník- Krásnohorská Dlhá Lúka

19:30 – Cieľ Krásnohorská Dlhá Lúka

Príklad programu 2 dňového kurzu prežitia v prírode s vysokou náročnosťou

1. deň Štart obec Bôrka

8:00- Borčianske sedlo (660 m n.m.) – Zádielska dolina (480 m n.m.) červená značka 0,40 min.

9:45 - získanie základov orientácie sa v teréne

11:00 – Zádielska dolina (480 m n.m.) – Hačavské sedlo (795 m n.m.) modrá značka 1,40 min.

13:45- príprava jedla, zakladanie ohňa, príprava pomôcok

16:00 – oboznámenie sa s teóriou skalolezenia

17:30 – hľadanie vhodného územia určeného pre prenocovanie, výroba prístelkov

2.deň

7:00 - Hačavské sedlo (795 m n.m.) - Zádielska dolina (480 m n.m.) modrá značka 1, 30 min.

9:00 – výuka skalolezenia, praktické ukážky,

10:30 – 15:00 – zdolávanie skalnej steny Cukrová homoľa

4.4.2 Návrh ceny produktov

Vzhľadom k tomu, že ide o vytvorenie zážitkovej cesty medzi jednotlivými pamiatkami, nie je hlavným cieľom tvorba zisku z investícií ale predovšetkým vytvorenie lepších podmienok pre návštevníkov, pre zvýšenie návštevnosti nášho regiónu a vytvorenie nového imidžu prostredníctvom zatriktívnenia regiónu pomocou sprievodných aktivít. Za účelom tvorby zisku budú vytvorené remeselnícke stánky s ponúkanými suvenírmi a možnosťami vytvorenia si vlastných výrobkov za poplatok. K tvorbe zisku príde aj pri poskytovaní zážitkových aktivít.

Tabuľka 21 : Návrh cien a predpoklad príjmov

Produkt	Ceny	Poznámka	€/sezónu
Vstup do areálu s remeslami bez možnosti výroby vlastného suveníru	dospelí - 2€ deti do 15r.- 1€ skupiny nad 20 osôb – 1,50€ skupiny nad 20 osôb deti – 0,50€ rodinný vstup - 5€	150 ľudí/týždeň Ø cena 2€/osoba	13.týžd. 3 900€
Výroba vlastných výrobkov a ochutnávka regionálnych jedál	dospelí - 12€ deti do 15r.- 10€ skupiny nad 20 osôb - 8€ skupiny nad 20 osôb deti - 7€ rodinný vstup - 25€	100 ľudí/týždeň Ø cena 12€/osoba	15 600€
Historická lukostreľba	dospelí - 13€ deti do 15r. – 10€ skupiny nad 20 osôb – 12€ skupiny nad 20 osôb deti – 8€ rodinný vstup - 25€	100 ľudí/týždeň Ø cena 13€/osoba	16 900€
Poľovačka	dospelí - 15€ deti do 15r.- 10€ skupiny nad 20 osôb - 10€ skupiny nad 20 osôb deti - 9€ rodinný vstup - 30€	100 ľudí/týždeň Ø cena 15€/osoba	19 500€
Kurz prežitia v prírode/1dňový	dospelí – 15€ deti do 15r. – 10€ skupiny nad 20 osôb – 13€ skupiny nad 20 osôb deti – 8€ rodinný vstup – 35€ dospelí 30€	100 ľudí/týždeň Ø cena 16€/osoba	20 800€

2 dňový cena v závislosti od náročnosti a dohodnutej trasy	deti do 15r. – 15€ skupiny nad 20 osôb – 25€ skupiny nad 20 osôb deti – 12€ rodinný vstup – 50€	50 ľudí/týždeň Ø cena 26€/osoba	16 900€
Prehliadka v koči	dospelí – 1€ deti do 15r. – 0,50€	100 ľudí/týždeň Ø cena 0,75€/osoba	975€
Balíček všetkých aktivít	dospelí – 55€ deti do 15r. – 40€ skupiny nad 20 osôb – 45€ skupiny nad 20 osôb deti – 35€ rodinný vstup		

Zdroj: vlastné spracovanie

Vstupné pre celú rodinu je zámerne nižšie. Návrh cien vstupného do areálu s remeslami predstavuje systém postupného priplácania. V cene základného vstupného je zahrnutá obhliadka jednotlivých stánkov s remeslami. Pokiaľ tieto remeslá návštevníkov zaujmú za vyskúšanie a výrobu svojich vlastnoručne vyrobených výrobkov si priplatia. Pri stanovení cien zážitkovej výroby svojich výrobkov je potrebné brať ohľad na technickú a materiálnu náročnosť a v prípade kurzu prežitia v prírode brať ohľad na dĺžku kurzu a jeho náročnosť a požiadavky účastníkov. V navrhnutých cenách nie sú zahrnuté ceny vstupného do jednotlivých objektov.

4.4.3 Návrh distribúcie

Dostupnosť nákupu vstupeniek bude k dispozícii prostredníctvom viacerých možností. V prvom rade si návštevníci budú môcť zakúpiť na mieste alebo z pohodlia domova za pomoci internetových stránok.

Subjekty, ktoré sú oprávnené predávať produkty konečným zákazníkom sú turistické informačné centrum Rožňava, cestovná agentúra Regiontour Rožňava a Slovenské národné múzeum v Betliari a Krásnej Hôrke.

Distribúcia doplnkových služieb, ktoré sú ponúkané v okolí, bude prebiehať prostredníctvom internetu-online rezerváciou.

Dostupnosť TIC Rožňava je dobrá, ale bolo by vhodné navrhnuť realizáciu umiestnenia navigačných smeroviek, ktoré by návštevníkov nasmerovali z autobusovej a vlakovej stanice.

Zabezpečenie dopravy k jednotlivým objektom vyplýva zo záujmu respondentov nášho prieskumu, ktorý označili dopravu v mieste pobytu za dôležitú.

Pre zabezpečenie zvýšenia návštevnosti jednotlivých objektov po zážitkovej trase, je potrebné zabezpečiť pre návštevníkov kyvadlovú dopravu. Autobus by premával každý deň počas hlavnej sezóny do 15.6. do 15.9. v čase od 8:30 do 19:00 h. Doprava autobusom by bola poskytovaná návštevníkom nášho regiónu z centra Rožňavy k jednotlivým atraktivitám, ktoré sa nachádzajú na navrhnutej ceste. Cesta autobusu by tak viedla po trase Rožňava – Betliar - Krásnohorská Dlhá Lúka - Krásnohorské Podhradie - Rožňava. Návštevníci sa preukážu akýmkoľvek vstupným lístkom z vybraných objektov na základe čoho im bude poskytnutá preprava zadarmo. Takáto forma dopravy umožní spojiť jednotlivé atraktivity, čo zabezpečí návštevníkom zoznámenie sa s naším regiónom a s jednotlivými pamiatkami a ponúkanými zážitkovými službami v okolí, ktoré prehĺbia zážitok z návštevy nášho regiónu.

4.4.4 Návrh propagácie

Zážitková cesta bude propagovaná prostredníctvom internetových stránok TIC Rožňava, CA regiontour Rožňava, na stránkach mesta Rožňava, na stránkach Košického samosprávneho kraja a ďalších celorepublikových webových stránkach, ktoré sú zamerané na problematiku cestovného ruchu.

Na internetových stránkach www.ticroznava.sk a www.regiontour.sk bude možná on-line rezervácia a predaj vstupeniek. Návštevníci sa dozvedia o celej trase, jednotlivých prírodných a kultúrno-historických atraktivitách, otváraciej dobe, cenách vstupov, zľavách, pripravovaných programoch a budú môcť požiadať o zostavenie individuálneho kurzu prežitia v prírode podľa ich požiadaviek a predstáv.

Hlavným cieľom propagácie je osloviť potenciálnych návštevníkov aby túto zážitkovú cestu absolvovali. Z dôvodu marketingovej komunikácie budú vydané letáky, ktoré budú informovať o novom produkte, kde budú uvedené informácie o trase cesty, informácie o cieľových miestach a informácie o doplnkových aktivitách a službách. Informácie o produkte budú umiestnené aj v ďalších propagačných materiáloch regiónu a propagačných brožúrach.

Pre zvýšenie počtu návštevníkov sa využije informovanosť prostredníctvom regionálnych novín, regionálnej televízie a rádia. Región Gemer je každoročne prezentovaný na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu, to predstavuje možnosť prezentovať zážitkovú cestu ako nový produkt.

4.4.5 Návrh ľudských zdrojov

Predpokladá sa, že v poskytovaných službách zážitkového cestovného ruchu budú pracovať miestni ľudia alebo ľudia z blízkeho okolia. V areáli remesiel budú pracovať remeselníci zo Združenia gemerských remeselníkov z Krásnohorskej Dlhej Lúky. Jeden pracovník bude zamestnaný v areáli ako kočiš. Celkovo bude zamestnaných 8 animátorov, ktorí budú vyškolení a budú sa starať o priebeh programu návštevníkov zážitkových aktivít pod hradom a pri kaštieli.

Zamestnanci, ktorí budú vyškolení pre vykonávanie sprievodcovskej činnosti a výučbu kurzu prežitia v prírode a skalolezenia budú v celkovom počte 6.

Turistická sezóna bude odrážať celkové pracovné vyťaženie pracovníkov. Pracovná doba animátorov, remeselníkov a inštruktorov bude pohyblivá a bude závisieť od počtu návštevníkov, počasia a rezervácií.

Vyškolení inštruktori, animátori a remeselníci, tak zabezpečia bezprostredný chod všetkých aktivít. Inštruktori budú predovšetkým dbať na bezpečnosť návštevníkov počas jednotlivých zážitkových aktivít.

Vlastníkom a hlavným prevádzkovateľom jednotlivých zážitkových aktivít budú Tri ruže v spolupráci s obcou Betliar, Krásna Hôrka, mestom Rožňava, TIC Rožňava, CA Regiontour Rožňava, občianskymi združeniami Krasturist a o.z. gemerských remeselníkov.

Pre úspešnú realizáciu jednotlivých vytvorených aktivít a dosiahnutia spokojnosti návštevníkov bude zostavený kvalitný tím školených inštruktorov a animátorov, ktorí budú mať odbornú kvalifikáciu, znalosti, schopnosti a skúsenosti s prácou s ľuďmi.

V rámci vytvorenia zážitkovej cesty ako nového produktu nevznikne veľa nových pracovných miest ale aj napriek tomu má tento nový produkt pozitívny vplyv na zvýšenie zamestnanosti v regióne. Pozitívny vplyv vidíme tiež hlavne v možnej rastúcej

návštevnosti regiónu, ktorá prinesie väčšie nároky na pracovnú silu v zariadeniach cestovného ruchu ako sú ubytovacie a stravovacie zariadenia, športovo-rekreačné zariadenia, obchody a mnohé ďalšie služby.

4.4.6 Návrh zážitkového balíka

1.deň: Príjazd návštevníkov do Betliara

Program zahŕňa prehliadku kaštieľa, prehliadku parku pri kaštieli, účasť pri výrobe tradičných výrobkov, výroba vlastných suvenírov, ochutnávka a možnosť obeda/hostiny z ponuky tradičných regionálnych jedál. Popoludní absolvovanie výhliadkového letu alebo prehliadka parku na koči so sprievodcom.

V cene balíka je zhrnutá: prehliadka kaštieľa, prenájom GPS zariadenia, vstup do areálu remesiel, použitie a výroba vlastných suvenírov, ochutnávka jedál, prehliadka v koči+ možnosť príplatku za výhliadkový let.

2.deň: Absolvovanie prehliadky Krásnohorskej jaskyne. V prípade záujmu o kurz prežitia v prírode možnosť jeho absolvovania v NP Slovenský kras podľa požiadaviek účastníkov alebo možnosť nenáročnej prehliadky prírodných zaujímavostí po planinách Slovenského krasu so sprievodcom.

V cene balíka je zahrnutá: vstupenka do jaskyne, služby sprievodcu/inštruktorov

3. deň: Prehliadka Hradu Krásna Hôrka, možnosť zúčastnenia sa zážitkových aktivít konaných pod hradom a to konkrétne historickej lukostrelby alebo poľovačky.

V cene balíka je zahrnutá: vstupenka na hrad, zážitková aktivita

ZÁVER

Región Horného Gemera patrí medzi atraktívne regióny Slovenska, ktoré sa zaraďujú medzi regióny s najvyššou prioritou. Región ponúka mnohé príležitosti v oblasti cestovného ruchu. Široký výber prírodných a kultúrno-historických atraktivít, ktoré tvoria rozsiahlu ponuku cestovného ruchu, láka nielen domácich, ale aj zahraničných turistov aj napriek nedostatočnej vybavenosti a ponuke v blízkosti jednotlivých atraktivít. Aj napriek vysokej koncentrácii prírodných a kultúrno-historických pozoruhodností v regióne je náročné sa presadiť z hľadiska konkurencieschopného vývoja na Slovensku ale i v zahraničí. Je potrebné presne konkretizovať absentujúce služby a produkty a znižovať zaostalosť za inými turisticky vyhľadávanými regiónmi.

Hlavným cieľom diplomovej práce bolo navrhnúť konkrétny produkt zážitkového cestovného ruchu. Tento cieľ bol splnený na základe zhodnotenia súčasnej ponuky zážitkových programov konaných v regióne a zhodnotenia dopytu, ktorý bol vykonaný prostredníctvom dotazníkového prieskumu medzi obyvateľmi regiónu a okolia a potenciálnych návštevníkov. Všetky tieto získané informácie viedli k vytvoreniu zážitkového produktu cestovného ruchu a to konkrétne k vytvoreniu zážitkovej cesty pod názvom „Po ceste k zážitkom“. Výsledný produkt cestovného ruchu sa tak stal určitým návrhom pre zatraktívnenie a rozšírenie súčasnej ponuky v regióne. Bolo ním dosiahnuté spojenie krásnej prírody s kultúrno-historickým bohatstvom s množstvom informácií o jednotlivých atraktivitách a so zážitkami z jednotlivých zážitkových aktivít. Jednotlivé návrhy produktu boli navrhnuté tak, aby si na svoje prišli čo najširšie vrstvy potenciálnych návštevníkov aby sa v našom regióne splnili ich predstavy, očakávania a odchádzali odtiaľ s množstvom zážitkov, ktoré dnes patria k hlavným trendom cestovného ruchu.

Aplikácia zážitkového cestovného ruchu do regiónu Horného Gemera by znamenala prínos v rovine kultúrnej, spoločenskej ale i ekonomickej. Z hľadiska ekonomického by najviac ťažil samotný región ale aj miestni podnikatelia z oblasti cestovného ruchu ale navyše by tu dochádzalo k multiplikačnému efektu. Za prínos

môžeme považovať aj vznik nových pracovných príležitostí. Zo zavedenia zážitkového produktu v regióne vyplývajú ďalšie možné cesty spolupráce s miestnymi subjektami v oblasti cestovného ruchu. Ide o spoluprácu s TIC Rožňava, CA Regiontour Rožňava, SNM v Betliari a Krásnej Hôrke, správou NP Slovenský kras a správou jaskýň, ubytovacími a stravovacími zariadeniami, dopravcami, ktorí umožnia naplniť jednotlivé navrhované opatrenia v práci. Návrh jednotlivých zážitkových aktivít v regióne bol pre rozvoj zážitkového cestovného ruchu podrobne rozpracovaný. Tieto navrhnuté zážitkové produkty umožnia návštevníkom spoznať región aj prostredníctvom zážitkov, do ktorého prichádzajú za účelom návštevy jednotlivých atraktivít. Produkty sú vytvorené tak aby predĺžili pobyt návštevníkov v regióne a sú dostupné pre všetkých návštevníkov. Balíky služieb sú variabilné a je ich možné upravovať podľa prania návštevníkov.

Z nášho dotazníkového prieskumu boli získané dôležité informácie o tom, že potenciálni návštevníci počas svojej dovolenky preferujú pobyt v prírode a tiež radi spoznávajú pamiatky a celkovú kultúru miesta. Respondenti uvádzali, že majú záujem o tradičné remeslá a hlavne o ďalšie možnosti využitia svojho voľného času v okolí. Dotazníkový prieskum nám poskytol užitočné informácie, ktoré priniesli nové návrhy, myšlienky a nápady. Všetky tieto informácie získané prostredníctvom dotazníka nás viedli k vytvoreniu zážitkového produktu cestovného ruchu. Vytvorená cesta zážitkov nám spája krásnu prírodu, jedinečné kultúrno-historické pamiatky a poskytuje množstvo nových informácií a možností zážitkového trávenia voľného času v okolí. Hlavný cieľ práce bol naplnený vytvorením návrhu produktu zážitkovej cesty „Po ceste k zážitkom“.

V okolí pamiatok Horného Gemera by sa v budúcnosti mala poskytovať návštevníkom väčšia ponuka zážitkových možností trávenia voľného času, tak aby tu mohli stráviť viac času a následne by sa tak na toto miesto radi vracali a odporúčali ho ďalším.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

BELLA, P., et al. *Jaskyne svetového dedičstva na Slovensku*. Žilina: Knížné centrum, 2005. ISBN 80-8064-235-4. BOROVSÝ, J., et al. *Trendy a perspektivy*. Bratislava: Lura Edition, 2008. ISBN 80-78-215-3.

ČERTÍK, M., *Cestovní ruch: vývoj, organizace a řízení*. 1.vyd. Praha: OFF, 2001. ISBN 80-238-6275-8.

ČEREVKOVÁ, M., Bakalárska práca: Rekreačné možnosti v regióne Košického samosprávneho kraja na báze prírodného potenciálu. Košice: UPJŠ, 2010. ĎURÍČEK, M., *Vademecum turizmu a rekreácie*. 1.vyd. Rožňava: Roven, 2007. ISBN 978- 80-89168-21-7.

ĎURÍČEK, M., GALLO, P., *Trendy pohybovej rekreácie a súčasný životný štýl*. 1.vyd. Košice: UPJŠ, 2007. ISBN 978-80-89168-20-0.

HORNER, S., SWARBROOKE, J., *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0202-9.

INDROVÁ, J., et al. *Cestovní ruch základy*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1252-5.

KIRÁĽOVÁ, A., *Marketing: Destinace cestovního ruchu*. 1.vyd. Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-86119-56-4.

NOVACKÁ, Ľ., et al. *Služby a cestovní ruch: súvislosti, špecifiká, cesta rozvoja*. Bratislava: Sprint, 2001. ISBN 80-88848-78-4.

MICHÁLKOVÁ, A., *Regionálne siete v cestovnom ruchu*. Bratislava: Ekonóm, 2010. ISBN 978- 80- 225- 2954- 9.

NOVACKÁ, Ľ., et al. *Sprievodca a delegát v cestovnom ruchu*. Bratislava: Ekonóm, 2007. ISBN 978- 80-225-2342-4.

ORIEŠKA, J., *Služby cestovného ruchu*. 1.vyd. Bratislava: Mladé letá, 2010. ISBN 978-80-100-2030-0.

POTOČNÁ, E., NOWAK K., *Rožňava mesto s výhľadom*.1.vyd. Rožňava-Poprad: Mestský úrad, 2009. ISBN 978-80-969344-7-8.

SPRÁVA NÁRODNÉHO PARKU SLOVENSKÝ RAJ: *Projekt Life – príroda: Ochrana diverzity biotopov v NP Slovenský raj*, 2006.

VAŠKO, M., *Cestovní ruch a regionální rozvoj*. Praha: Oeconomia, 2002. ISBN 80-245-0445-6.

ZELENKA, J., *Marketing cestovního ruchu*. 1.vyd. Praha: UJAK, 2010. ISBN 978-80-86723-95-2

ZELENKA, J., PÁSKOVÁ M., *Výkladový slovník cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. ISBN 80-239-0152-4.

ZUBRICZKÝ, G., SZOLLOS, J. *Gemer Malohont-turistický sprievodca*. Bratislava: Dajama, 2002. ISBN 80-88975-50-6.

Internetové zdroje:

BOLDIŠ, M., et al. *Stratégia rozvoja cestovného ruchu v regióne NP Slovenský Raj*. 2009. [online]. Dostupné na WWW: <http://www.vucke.sk/APIR/sk/Urad_KSK/Cinnosti_KSK/Cestovny_Ruch/Koncepcne_Materialy/Strategia_CR_NP_Slovensky_raj/Stranky/default.aspx>.

DROPOVÁ C., MARÁKOVÁ V., *Spoločný marketingový plán Slovenského a Aggtelekského krasu*. [online]. 2010. Dostupné na WWW: <<http://www.roznava.sk/sk/spolocny-marketingovy-plan-slovenskeho-a-aggtelekskeho-krasu>>.

JANČOVIČ, Š., et al. *Stratégia rozvoja cestovného ruchu v regióne NP Slovenský kras*. 2008. [online]. Dostupné na WWW: <http://www.vucke.sk/APIR/sk/Urad_KSK/Cinnosti_KSK/Cestovny_Ruch/Koncepcne_Materialy/strategiaCR_Slovkras/Stranky/default.aspx>
KOLEKTIV AUTORŮ HOSPODÁŘSKÁ KOMORA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY: *Destinační management a vytváření produktů v cestovním ruchu: Zážitekový marketing*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008. [online]. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=619753e6-d7bc-494c-bb33-2df23489b5de>>.

KONCEPCIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU V KOŠICKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI NA ROKY 2005 – 2009. 2005. [online]. Dostupné na WWW: <http://www.vucke.sk/APIR/sk/Urad_KSK/Cinnosti_KSK/Cestovny_Ruch/Koncepcne_Materialy/Documents/Koncepcia_CR_KSK_final_po_zastupitelstve.pdf>.

Sledované ukazovatele okres Rožňava 2011. 2010. [online]. Dostupné na WWW:<http://www.regag.sk/aktuality/dokumenty/Sledovane_ukazovatele_okres_Roznava2011.pdf>.

Súhrnná informačná databáza o území regiónu Rožňava 2010.[online]. 2010. Dostupné na WWW:<http://www.regag.sk/aktuality/dokumenty/InfoDB_okresu_Roznava2010.pdf>.

STŘÍBRNÁ, M., *Podmínky rozvoje cestovního ruchu v chráněných krajinných oblastech a národních parcích*. Praha. 2008. [online]. Dostupné na WWW:<<http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=1c6347a4-ad8b-466b-932c-5b53469f0add>> .

Zážitková turistika a rozvoj průmyslu cestovního ruchu v obcích s využitím místního kulturního a historického dědictví. [online]. Dostupné na WWW:<http://www.oulaziste.cz/centrum/soubory/soubory/NC_principy_04-01.pdf>.

COMPACT. *Zoskoky padákom a tandemové zoskoky* [online]. [cit. 2011-12-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.compact.sk/>>.

JOZO. *Krásnohorské Podhradie* [online]. ©2006 [cit. 2011-12-28]. Dostupné na WWW: http://www.krasnohorskepodhradie.sk/index.php?page=kras_dni_vylet&lng=sk

MOTYKA, C. *Krasturist o.z.* [online]. (c) 2008 [cit. 2011-12-28]. Dostupné na WWW:< <http://krasturist.webnode.sk/>>.

SACR. *Slovensko: Malá Veľká Krajina* [online]. © 2005-2011 [cit. 2011-12-28]. Dostupné na WWW:< <http://www.slovakia.travel/intropage.aspx?l=1>>.

STANKOVIČ, J. *Krásnohorská jaskyňa* [online]. [cit. 2011-12-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.krasnohorskejaskyna.sk/>>.

Zážitková turistika. SPOLOK PŘÁTEL TRADIC. Spolok přátel tradic [online]. [cit.2011-12-06]. Dostupné na WWW: <<http://www.ahscb.net/>>.

ZOZNAM OBRÁZKOV, TABULIEK, GRAFOV

Zoznam obrázkov

OBRÁZOK 1: TROJUHLNÍK PRÍSTUPOV K ZÁŽITKU V PRODUKTE CESTOVNÉHO RUCHU.....	18
OBRÁZOK 2: MAPA TRASY „PO CESTE K ZÁŽITKOM.....	49
OBRÁZOK 3: MAPA PREHLIADKOVEJ TRASY PARKU PRI KAŠTIELI BETLIAR.....	61

Zoznam tabuliek

TABUĽKA 1: CELKOVÁ NÁVŠTEVNOSŤ OKRESU.....	30
TABUĽKA 2: PRIEMERNÝ POČET PRENOCOVANÍ V OKRESE.....	30
TABUĽKA 3: NÁVŠTEVNOSŤ TIC V HLAVNEJ SEZÓNE 2007-2011.....	31
TABUĽKA 4: NÁVŠTEVNOSŤ HRADU A KAŠTIELA V HLAVNEJ SEZÓNE 2008.....	31
TABUĽKA 5: SWOT ANALÝZA.....	32
TABUĽKA 6: POHLAVIE RESPONDENTOV.....	36
TABUĽKA 7: VEKOVÁ KATEGÓRIA RESPONDENTOV.....	36
TABUĽKA 8: RODINNÝ STAV RESPONDENTOV.....	37
TABUĽKA 9: VYHODNOTENIE HYPOTÉZ.....	47
TABUĽKA 10: PREHĽAD JEDNOTLIVÝCH OBJEKTOV S PONUKOU ZÁŽITKOV.....	50
TABUĽKA 11: POTREBY A MOTÍVY JEDNOTLIVÝCH CIEĽOVÝCH SKUPÍN.....	53
TABUĽKA 12: ZDROJE FINANCOVANIA VSTUPNÉHO KAPITÁLU.....	54
TABUĽKA 13: ZRIAĎOVACIE NÁKLADY.....	55
TABUĽKA 14: PREDPOKLADANÉ MZDOVÉ NÁKLADY.....	55
TABUĽKA 15: PREDPOKLADANÉ FIXNÉ NÁKLADY ZA SEZÓNU.....	56
TABUĽKA 16: PREDPOKLADANÉ VARIABILNÉ NÁKLADY ZA SEZÓNU.....	56
TABUĽKA 17: CELKOVÉ NÁKLADY ZA SEZÓNU.....	56
TABUĽKA 18: PREDPOKLAD TRŽIEB ZA SEZÓNU.....	57
TABUĽKA 19: HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA SEZÓNU.....	58
TABUĽKA 20: IDENTIFIKÁCIA MOŽNÝCH RIZÍK.....	58
TABUĽKA 21: NÁVRH CIEN A PREDPOKLAD PRÍJMOV.....	68

Zoznam grafov

GRAF 1: VYHĽADÁVANÉ AKTIVITY V MIESTE POBYTU DOVOLENKY.....	38
GRAF 2: PREDSTAVA O POJME ZÁŽITKOVÝ CESTOVNÝ RUCH.....	39
GRAF 3: ZÁUJEM O JEDNOTLIVÉ DRUHY ZÁUJMOV.....	40
GRAF 4: DÔVODY UPREDNOSTNENIA INÝCH ČASTÍ SLOVENSKA.....	41
GRAF 5: HLAVNÝ DÔVOD PRE VÝBER MIESTA NÁVŠTEVY, POBYTU.....	42
GRAF 6: ZÁUJEM O ZMENY PRE ZVÝŠENIE POČTU NÁVŠTEV.....	43
GRAF 7: HLAVNÝ MOTÍV NÁVŠTEVY REGIÓNU GEMERA.....	44
GRAF 8: OHODNOTENIE STUPŇOM DÔLEŽITOSTI.....	45

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA A- DOTAZNÍK.....	I
PRÍLOHA B- OBRÁZKY.....	V
PRÍLOHA C - CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH OBJEKTOV URČENÝCH PRE APLIKÁCIU ZÁŽITKOVÉHO CESTOVNÉHO RUCHU.....	VIII
PRÍLOHA D- NÁVRH OTÁZOK A GPS SÚRADNICE SKRÝŠ.....	X

PRÍLOHY

Príloha A – Dotazník

Dotazník

Vážený respondent, vážená respondentka,
som študentkou 2. ročníka Univerzity J.A. Komenského v Prahe v študijnom odbore Management cestovného ruchu. Dovoľujem si Vás osloviť so žiadosťou o vyplnenie tohto dotazníka, ktorého cieľom je zistiť záujem o rozvoj a využívanie zážitkového cestovného ruchu v regióne Horného Gemera, získať názory o vplyve rozvoja zážitkového cestovného ruchu na celkový rozvoj. Vhodnú odpoveď zakrúžkujte, doplňte, prípadne zdôvodnite. Dotazník je anonymný a bude použitý výhradne pre prieskum v mojej diplomovej práci.

Prosím odpovedajte pravdivo.

Za vyplnenie dotazníka Vám vopred ďakujem.

Identifikačné údaje

Pohlavie

- a, muž
- b, žena

Vek

- a, do 25 rokov
- b, od 26 – do 50 rokov
- c, od 51 – do 60 rokov
- d, 60 a viac

Váš rodinný stav

- a, slobodný/á
- b, ženatý/vydatá bez detí
- c, ženatý/vydatá s rodinnou

Žijete v Rožňavskom okrese?

- a, áno
- b, nie

1. Ktorým aktivitám sa najradšej venujete v mieste pobytu dovolenky?

- a, poznávaniu prírody
- b, poznávaniu pamiatok, kultúry
- c, pešej turistike
- d, cykloturistike
- e, vodným športom
- f, adrenalínovým aktivitám
- g, návšteve kultúrno-spoločenských podujatí

h, iné _____

2. Čo si predstavujete pod pojmom zážitkový cestovný ruch? (uved'te 3 príklady)

a, adrenalín

b, poznávanie kultúrnych pamiatok netradičnou formou

c, spestrenie výkladu sprievodcov formou rôznych súťaží, kvízov

d, jedinečné prehliadky prírodného bohatstva

e, návrat v čase (historický šerm, tanec, spev, rituály, historické kostými)

f, vlastnoručná výroba suvenírov

g, regionálna gastronómia – príprava jedál

h, iné _____

3. Je pre Vás ponuka zážitkov rozhodujúca pri výbere miesta pre rekreáciu?

a, áno

b, nie

4. Má podľa Vás vplyv zážitkový cestovný ruch na rozvoj cestovného ruchu?

a, áno

b, nie

c, čiastočne

5. O aký druh zážitku by ste prejavili záujem? (uved'te 2 príklady)

a, o návštevu jaskyne v jaskyniarskom výstroji

b, o prezentáciu a vyskúšanie tradičných remesiel

c, ochutnávku a prípravu tradičných miestnych jedál

d, vyhlídkový let

e, fotenie sa v dobových kostýmoch

f, účasť na organizovanom podujatí (napr. historického šermu)

g, iný uved'te aký _____

6. Ste spokojný so súčasnou ponukou zážitkov v regióne Horného Gemera?

a, áno

b, nie

7. Ste dostatočne informovaný o súčasných možnostiach týkajúcich sa zážitkového cestovného ruchu v regióne Horný Gemer?

a, áno

b, nie

c, neviem posúdiť

8. Vyhl'adávate zážitky v iných častiach Slovenska?

a, áno

b, nie

9. Ak áno, z akých dôvodov uprednostňujete iné regióny?

- a, viac možností zážitkov
- b, kvalitnejšie služby
- c, nižšie ceny
- d, vyššia úroveň vybavenosti

10. Podľa čoho si vyberáte miesto návštevy, pobytu?

- a, podľa ponuky kultúrnych pamiatok, histórie miesta, expozícii
- b, podľa atraktívnosti prírodného potenciálu
- c, podľa možnosti ďalšieho využitia voľného času v okolí
- d, podľa vstupného do objektov
- e, podľa vzdialenosti od domova
- f, podľa referencií
- g, náhodne
- h, iné (uved'te aké) _____

11. Navštívili ste už niekedy aspoň jednu z týchto pamiatok? Kaštieľ Betliar, Hrad Krásna Hôrka, Krásnohorská jaskyňa

- a, áno
- b, nie

12. Ak ste navštívili hore uvedené pamiatky, aké zmeny by ste privítali pre zlepšenie služieb v ich okolí? (uved'te 3 zmeny)

Ak nie, čo by Vás sem pritiahlo?

- a, skvalitnenie stravovacích služieb
- b, sprievodný program
- c, nižšie vstupné
- d, zlepšenie dostupnosti k pamiatkam napr. formou hromadnej dopravy
- e, zatraktívnenie prehliadok
- f, ponuka adrenalínových športov
- g, nie je potrebné robiť zmeny

13. Aký bol hlavný motív návštevy nášho regiónu Horného Gemera ? Resp. ak by ste tu nežili, čo by Vás motivovalo navštíviť tento región?

- a, rekreačný
- b, návšteva príbuzných
- c, kultúrny
- d, zážitkový
- e, zdravotný
- f, športový
- g, návšteva organizovaného podujatia
- h, iný _____

14. Označte stupňom dôležitosti, ktorá súčasť ponuky je pre Vás dôležitá:

Faktor	dôležité		neutrálne		nežiadúce	
	1	2	3	4	5	6
Životné prostredie						
Prírodné prostredie						
Klíma						
Architektúra miest						
Dopravná dostupnosť						
Doprava v mieste pobytu						
Možnosti ubytovania						
Ochota personálu zamestnancov						
Služby TIC						
Kultúrne vyžitie						
Možnosť výletov						
Športovo-zábavné služby						
Historické pamiatky						

15. Odporučili by ste svojim známym navštíviť región Horný Gemer?

a, áno

b, nie

16. Ak ste odpovedali áno, tak na akú dlhú dobu?

a, jeden deň alebo menej

b, 1-2 dni

c, 3 dni

d, 4-7 dní

e, 7 a viac dní

Príloha B – Obrázky

Obrázok 4: kaštieľ Betliar

Zdroj: archív autora

Obrázok 5: hrad Krásna Horka

Zdroj: archív autora

Obrázok 6: Zážitková aktivita hrnčiarstvo

Zdroj: <http://www.havetun.sk/aktivita/135>

Obrázok 7: Zážitková aktivita historická lukostreľba

Zdroj: <http://www.havefun.sk/aktivita/109>

Obrázok 8: Zážitková aktivita poľovačka

Zdroj: <http://www.havefun.sk/aktivita/146>

Obrázok 9: Zážitková aktivita kurz prežitia v prírode

Zdroj: <http://www.havefun.sk/aktivita/137>

Obrázok 10: Zážitková aktivita skalolezenie

Zdroj: <http://www.slovakia.travel/entitaview.aspx?l=1&idp=86489>

Príloha C - Charakteristika vybraných objektov určených pre aplikáciu zážitkového cestovného ruchu

Kaštieľ Betliar

Za národnú kultúrnu pamiatku bol vyhlásený v roku 1985. Prvá písomná zmienka o niekdajšom poľovníckom kaštieli pochádza z roku 1330. Tento kaštieľ je situovaný 5km severne od Rožňavy v prekrásnom malebnom prostredí anglického parku s rozlohou 56 ha. Park patrí k najcennejším a najzachovalejším objektom tohto charakteru na Slovensku. V zbierkovom fonde sa nachádzajú ukážky výtvarného, nábytkového umenia, porcelánu, skla, vzácna historická knižnica s viac ako 15 tisíc zväzkami, ktorá bola vytvorená viacerými generáciami tohto významného šľachtického rodu. Prehliadková trasa vedie cez mnohé salóny, pracovne, herne i apartmány s kúpeľňami. Na prízemí kaštieľa sú vystavené regionálne i zahraničné poľovnícke trofeje z exotických ciest po svete.⁵⁰

Hrad Krásna Hôrka

Pôvodne gotický hrad zo začiatku 14.storočia. Prvá písomná zmienka o hrade pochádza z roku 1333. Tento hrad vlastnili tri významné rody: Mariášiovci, Bebekovci a Andrášiovci. Hrad bol v 17. storočí prestavaný na šľachtické sídlo. Hrad je dominantou obce Krásnohorské Podhradie, ktorá leží 5 km východne od Rožňavy. Základ expozície tvorí bytové zariadenie hradu, zaujímavý interiér hradnej kuchyne, ukážky sedacích súprav, zbierky výtvarného umenia, zbierky zbraní a výzbrojou. Záverečnú časť prehliadky tvorí prehliadka rodovej hrobky a klasicistická hradná kaplnka s mumifikovanými telesnými pozostatkami Žofie Serédyovej.⁵¹

Krásnohorská jaskyňa

Jaskyňa sa nachádza na severnom úpätí Silickej planiny v Národnom parku Slovenský kras, pri okraji Rožňavskej kotliny v blízkosti obce Krásnohorská Dlhá Lúka. Je známa najmä mohutným Kvapľom rožňavských jaskyniarov dosahujúcim výšku až 32,6 m, ktorý je zapísaný aj v Guinnessovej knihe rekordov. Celková dĺžka jaskyne je 1355 m.⁵² Jaskyňu je možné navštíviť prostredníctvom speleologickej vodcovskej

⁵⁰ POTOČNÁ,E.et al *Rožňava mesto s výhľadom*.2009.

⁵¹ POTOČNÁ,E.et al *Rožňava mesto s výhľadom*.2009.

⁵² BELLA,P.et al *Jaskyne svetového dedičstva na Slovensku*.2005.

služby v kompletnom jaskyniarskom výstroji. Prehliadková trasa má dĺžku 450 m a vedie k spomínanému kvapľu, trasa je prístupná pomocou drevených lavičiek, ktorými sa prekonáva podzemný tok tečúci celou hlavnou časťou jaskyne. Dve podzemné jazerá sa prekonávajú pomocou lanových traverzov. Pohyb po lanách nie je náročný, ale určite je nevšedným zážitkom.⁵³

---

⁵³ STANKOVIČ, J. *Krásnohorská jaskyňa* [online]. [cit. 2011-12-05]. Dostupné na WWW: <http://www.krasnohorskajaskyna.sk/>

Príloha D – Návrh otázok a GPS súradnice skryš:

Kde bol pôvodne umiestnený Čínsky pavilón? GPS: 48° 42.410'S 20° 30.660'V
(v záhone pred kaštieľom)

Z akého dôvodu bola postavená kópia altánku? GPS: 48° 42.440'S
20° 30.674'V
(pôvodný strhol vodný príval)

Vymenujte 3 zvieratá, ktoré sa chovali vo zverinci? GPS: 48° 42.936'S
20° 30.766'V
(medveď hnedý, rys, muflóny, divá mačka)

Pre aké zvieratá slúžila vodná nádrž? GPS: 48° 42.617'S 20° 30.623'V
(ľadové medvede)

Z konca ktorého storočia pochádza stavba slobodomurárskeho pavilónu? GPS:
48° 42.521'S 20° 30.620'V
(z konca 18.storočia)

Podľa ktorého antického boha bola pomenovaná studňa? GPS: 48° 42.820'S
20° 30.630'V
(Hermesa)

Aké medzinárodné ocenenie získalo múzeum Betliar? GPS: 48° 42.400'S 20° 30.650'V
(cenu Europa Nostra)

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Meno autora: Michaela Čerevková

Odbor: Management cestovného ruchu

Forma štúdia: kombinovaná

Názov práce: *Zážitkový cestovný ruch a jeho aplikácia v praxi*

Rok: 2012

Počet strán textu bez príloh: 66

Celkový počet strán príloh: 10

Počet titulov slovenskej a českej literatúry a prameňov: 15

Počet titulov zahraničnej literatúry a prameňov: 0

Počet internetových zdrojov: 15

Vedúci práce: Prof. JUDr. Ludmila Novacká, Ph.D.